

ዔብሬ ዓሶም ዳኪንቴ ኪኢቶ" **ዓይያ ካሮ"**

ሓይ ኪኢታ" ዔብሬ ዓሶም ፃኣፒንቴሢ' ሚርጌ ዓሳ ዒዒ ማካያ ማዔም ፔኤኮ ጉሙርቂያ ሃሻ"ኒ ዑኩ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂያ ዓሶምኬ፤ ሃኖ" ኪኢቶ" ፃኣፒ ዓሢ' ፆኦሲ ፔኦም ጎናሲ ፔጌና ዳዌሢ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴና ማዒያ ዓማኔ ዔብሬ ዓሶም ዳዊ፤ ዔያታ ጉሙርቂያና ዶዳንዳጉዲ ዔያቶ ዘራኔ፤ ዬያ ዒ ዘራ ዎዶ"ና ሃይሦ ጎኑም ባኣዚ" ዔርዛኒ ኮዔኔ፤ ዬንሢያ፡-

1. ሜታፌ ሜቶ" ዛሎ"ና ፆኦሲ፤ ዓዳሢም ጎኔና ዓይሢንታያ ማዔ ኪሪሰቶሴ ናንጊና ናንጋ ፆኦሲ ናይኬ፤ ዒዚ ፆኦሲ ናይ ማዒያና ሚናኣ ጫኣቃሢ ማፃኣፓ ዓኣ፤ ፆኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶይዳፓ፤ ፆኦሲ ኪኢታንቸይዳፓ ሃሣ ሙሴይዳፓኣ ሚርጌና ባሻያኬ፡፡

2. ዩሱሴ ሚናኣ ጫኣቃሢ ማፃኣፓይዳ ዓኣ ቄኤሳፓ ሚርጌና ባሻያ ናንጊና ናንጋ ቄኤሴ ማዒያ ፆኦሲ ፔ ቶኦኪና ኬኤዘኔ፡፡

3. ዩሱሴ ዛሎ"ና ፆኦሲ ጉሙርቂያ ዓሲ ጎሜይዳፓ፤ ዒጊቹሞና ሃይቢናይዳፓ ዳቃንዳኔ፤ ዩሱሴ ቄኤሶኮ ጉቤ ዑሢ ማዔሢሮ ዔብሬ ዓሶ ካኣዡ ዳምሶ ጎይያና ቆልሞ ሹኪ ዒንጊያ ዳቄንቶኮ ሺቢ ማዒ ዓኣያታንቴ ዒዛና ጎናዲ ዔርቴኔ፤ ጋዒያኬ፡፡

ሃኖ" ኪኢቶ" ፃኣፒ ዓሢ' ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዛሎ" ኬኤዚንታ ሃይሶናኣ ዔያቶ ባኣካ"ፓ ዔርቴ ዓሶኮ ጉሙርቂያ ኮኣኪንሢ ማሂ (ዓይ. 11ይዳ) ናባባ ዓሳ ፔኤኮ ጉሙርቂያና ዶዳንዳጉዲ ዘራኔ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዓይ. 12ይዳ ናባባ ዓሳ ዩሱሴ ኮሺ" ዛጊ፤ ፔኤኮ ጉሙርቂያና ዶዳንዳጉዲና ዎዚ ዔያቶ ሜቶንታ ዎኣዪሢንታ ሄሌ"ቴያ ጊቢ" ዳንዳዓንዳጉዲ ዘራኔ፤ ጋፒንፆይዳ ዞርና ላቲ"ሢ ባኣዚ"ና ኬኤዚ ጋፒሴኔ፡፡

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ዓይሢ ካራ፡ ፆኦሲ ፔኦም ኪሪሰቶሴና ፔጋሲ ዳዌሢ ዛሎ" 1፡1-3

ኪሪሰቶሴኮ ፆኦሲ ኪኢታንቸይዳፓ ባሺ ማዒያ 1፡4—2፡18

ኪሪሰቶሴኮ ሙሴና ዒያሱናይዳፓ ባሺ ማዒያ 3፡1—4፡13

ኪሪሰቶሴኮ ቄኤሶይዳፓ ቢያ ዑሣ ማዒያ 4፡14—7፡28

ፆኦሲ ፔ ዓሶና ጫኣቄ ጫኣቁማፓ ኪሪሰቶሴኮ ባሺ ማዒያ

8፡1—9፡28

ፆኦሲም ሺኢሺ ዒንጎ ዒንጊያይዳፓ ኪሪሰቶሴኮ ባሺ ማዒያ

10፡1-39

ጉሙርቂያና ቤርታዳ ዓሶ ዛሎ" 11:1—12:29
 ያኦሲ ዋዛሲሢ ዛላ 13:1-19
 ሺኢጲሢ ሺኢቆናያ 13:20-21
 ጋፒንሢ ሃይሴ 13:22-25

ያኦሲ ፔ ናዓሢ ዛሎ"ና ኬኤዜሢ

1 ያኦሲ ሚና ዲማ ዲማ ጎይሢና፡ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዛሎ"ና፡ ኑ ዓደንሢም ሚርጌ ዋዴ ኬኤዜኔ፤ 2 ሐሢ ጋዓንቴ ሃሮ" ጋፒንያ ዋዶ"ና ቢያ ባኮ ዒዛም ዒ ማሄ፡ ፔ ናዓሢ ዛሎ"ና ኑም ኬኤዜኔ፤ ዓጮ" ቢያ ማዢንቴሢ ዒ ዛናኬ። 3 ዒዚ ያኦሲ ቦንቾኮ ማላታ ሃሃ ዒዛኮ ዓኣ ያኑማኣ ያኦሲና ዋላ" ፔቴ" ማዓያኬ፤ ጊንሣ ሃሃ ቢታንታ ዓኣ ቃኣሎ"ና ሳዖንታ ዓኣ ባኮ ቢያ ፔቴ"ይዳ ዒ ዓርቆያኬ፤ ዓሶኮዋ ዒ ጎዋ ጌኤሼሰካፓ ጮሪንጮይዳ ዴኤፖ ያኣዛሢኮ ሚዛቆ ዛላ" ዴዔኔ።

ያኦሲ ናዓሢኮ ከኢታንቾይዳፓ ባሺ ማዒያ

4 ዒዛም ጌሢንቴ ሱንፃ ከኢታንቾ ሱንፃይዳፓ ባሺ ማዒ ጎይያና ያኦሲኮ ናዓሢ ከኢታንቾይዳፓ ቢያ ባሻያኬ። 5 ዋይቴ ጌዔቴ ያኦሲ ከኢታንቾ ባኣካ"ፓ፡-

«ኔኤኒ ታኣኮ ናዓሢኬ፤ ታ ኔኤኮ ሃሮ" ዓዶ ማዔኔ።»

ሃሃ ጊንሣ፡-

«ታ ዒዛኮ ዓዶ ማዓንዳኔ፤ ዒ ታኣኮ ናኣዚ" ማዓንዳኔ»

ጌዔይ ፔቴ"ታዖ ባኣሴ። 6 ያኦሲ ፔኤኮ ቶይዶ" ናዓሢ ዓጮ" ዳካኣና፡-

«ያኦሲ ከኢታንቾ ቢያ ዒዛም ዚጎንጎ» ጌዔኔ።

7 ከኢታንቾ ዛሎ" ጋዓንቴ፡-

«ከኢታንቾ ዠባሬ፡

ዒዛም ማዳ ዓሶዋ ታሚ ሎሰቶ ታ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ።

8 ፔ ናዓሢ ዛሎ" ጋዓንቴ፡-

«ያኦሲዮ! ኔኤኮ ካኣቱዋ ዖይታ" ናንጊና ባይቁዋዖ ናንጋንዳኔ፤

ኔኤኮ ካኣቱዋ ዒሎ"ዋና ኔ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤

9 ዒሎ"ዋ ኔ ናሽኪ ፑርቱዋ ኔ ዒፄኔ፤

ዬያሮ ያኦሲ፡ ኔ ያኣዛሢ ኔና ዶኦሬኔ፤

ኔኤኮ ላጎይዳፓ ባሺ ዋዛ ዲቢሺ ኔኤም ዒዚ ዒንጌኔ» ጌዔኔ።

10 ዬያጉዲ ሃሣ:-

«ጎዳሢህ! ኔኤኒ ቤርታ ሳዖ ማዘፍኔ፤
ጫሪንጮዋ ኔ ኩቻ ኔ ማዘፍኤ።

11 ዬያታ ቢያ ባይቃንዳኔ፤

ኔኤኒ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋንዳኔ፤
ዔያታ ዓፒላጉዲ ጨንቃንዳኔ።

12 ሃሣ ኔ ዔያቶ ዴኤፒ ኮኦቴጉዲ ጸንጫንዳኔ፤

ዓፒላጉዲ ዔያታ ላኦሚንታንዳኔ፤
ኔኤኒ ጋዓንቲ ቢያ ዎዴ ኔናኬ፤

ፔቴ"ታዖ ኔ ጋርቹዎያኬ» ጋዓኔ።

13 ያኦሲ ፔኤኮ ኪሊታንቸ ባኣካ"ፓ:-

«ኔ ሞርኮ ታ ኔና ባሺሳንዳያ ሄላ"ንዳኣና
ታኣኮ ሚዛቆ ዛላ" ዴዔ» ጌዔያ ፔቴ"ታዖ ባኣሴ።

14 ዓካሪ ኪሊታንቸ ዳቃዞንሢ ማኣዳ"ኒ ያኦሲፓ ዳከንቲ ማዳ፡
ዓያኖቱዋዓዳ?

2

ዴኤፖ ዳቂንቶ

1 ዬያሮ ኑ ዋይዜ ባኮይዳፓ ዳቢንቲ ኬሰኩዋጉዲ ኑ ዋይዜ
ባኮ ኮሺ" ጉሙርቂ ዓርቃንዳያ ኮይሳኔ። 2 ቤርታ ያኦሲ ኪሊታንቸ
ዛሎ"ና ኬኤዚንቲ ባካ ጎኔ ማዒ ዔርቱኔ፤ ዬያ ኬኤዚንቲ ባኮይዳፓ
ዑሣ ዓኣዴሢና ዬያ ዓይሢንቲ ባኮ ኩንሠዋኣሢ ኮይሳ ሜቶ ዔካኔ፤
3 ዓካሪ ኑኡኒ ሃሢ ሃያ ዴኤፖ ዳቂንቶ ቦሢ ሃሻ"ያ ማዒቲ ዎዲ" ኑ
ቶሊ" ዓታንዳይ? ሓያ ዳቂንቶ ቤርታዲ ጎዳ ኑም ፔኤሮ ኬኤዜኔ፤
ዋይዜ ዓሳኣ ጎኔ ማዒያ ኑም ዔርዜኔ። 4 ያኦሲያ ማላታና ዲቃሣ
ባኣዚ"ና ሃሣ ዴማ ዴማ ፔ ዎልቄና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ" ማዲሢና
ዬያጉዲ ሃሣ ዒና" ናሽኬሢጉዴያ ዓያኖ ጌኤዢ ዒንጌ ዒንጌያ
ዛሎ"ና ፔኤሮ ማርካዴኔ።

ዳቂንቶ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳ ዓርናሢ

5 ያኦሲ: «ሃጊ ሙካንዳኔ» ጌዒ ኑኡኒ ኬኤዛ ዓጮ" ኪሊታንቸ
ዎይሣንዳጉዲ ጌይባኣሴ፤ 6 ዬያ ዛሎ"ና ጌኤዢ ማፃኣፖይዳ ፔቴ"
ቤሰካ:-

«ኔ ማሊ ጸቂሣንዳጉዲ ዓሲንሢ ዓይጎ ባኣዚ"ዳይ?

ኔ ዔያቶ ዛሎ" ማላንዳጉዲ ዓሲ ዓይጎ ባኣዚ"ዳይ?

7 ኪሊታንቸይዳፓ ዳካ" ኔ ዔያቶ ሂርኪሴኔ፤

ቦንቺንታናና ጋላቲንታናና ማዒያ ዔርዛ፥ ቦንቾ ባኮ ኔ ዔያቶ ቶኦካ" ዓጌኔ፤

8 ቢያ ባኮዋ ዔያታ ዋይሣንዳጉዲ ኔ ማሄኔ»

ጌይንቴ ባኦዚ" ዓኦኔ። ቢያሢ ዔያታ ዋይሣንዳጉዲ ማሃ ዋዶ"ና ዔያታ ዋይሣንዳጉዲ ማሁዋዎ ሃሾ"ና ባኦዚ" ዓይጌያ ባኦሴ፤ ጋዓንቴ ሃሢ ቢያ ባኮ ዔያታ ዋይሣሢ ኑ ሃጊ ዛጊባኦሴ። 9 ሓሢ ጋዓንቴ ከኢታንቾይዳፓ ዳካ" ሂርኪዶና፥ ዩሱሴ ሃይቢ ሜቶ ዔኬያታሢሮ ቦንቺንታናና ጋላቲንታናና ማዒያ ዔርዛ፥ ቦንቾ ባኮ ቶኦካ ዓጊ ዓኦንቴ ኑ ዛጋንዳኔ፤ ያኦሲ ዒዛም ዒንጌ ዒንጊያና ዒዚ ኑ ዛሎ"ሮ ሓይቄኔ። 10 ቢያ ባካ ዒዛም ሃሣ ዒዛና ናንጋ ያኦዛሢ' ሚርጌ ናኦቶ" ፔ ቦንቾ ባንሢ ዔኪ ሙካኒ ጌዒ ዳቂንቶኮ ዓርና ማዔ፥ ዩሱሴ ሜቶና ሜታሲ ጊኦጌያ ማሃኒ ኮይሳያ ማዔም ማዴኔ።

11 ዓሶ ያኦሲም ዲማሳሢና ዒዛ ዛሎ"ና ያኦሲም ዲማዴያ ማዔ ዓሶና ፔቲ" ዓዶ ናይኬ፤ ዬያሮ ዩሱሴ ዔያቶ «ታ ዒጊኖንሢኦፕቴ» ጋዓኒ ሴልቁዋሴ። 12 ዬያ ዛሎ" ጌኤዡ ማፃኦፖይዳ፡-

«ኔ ማዴ ባኮ ታ ዒጊኖም ታ ኬኤዛንዳኔ፤

ቡኪንቶ ባኦኮ"ይዳ ዓይኩምና ታ ኔና ጋላታንዳኔ» ጋዓኔ።

13 ዬያጉዲ፡-

«ታ ዒዛ ጉሙርቃንዳኔ» ጋዓኔ። ሃሣ ጊንሣ፡-

«ሓይሾ፥ ታኦና ያኦሲ ታኦም ዒንጌ ናኦቶ"ና» ጋዓኔ።

14 ዬያሮ ናኦታ" ዓሽኪና ሱጉሢና ዓኦ ዓሲ ማዔ ጎይያ፥ ዩሱሴያ ዔያቶጉዲ ዓሲ ማዔኔ፤ ዬያ ዒ ማዴሢ' ሃይቄ፥ ሃይቢዳ ቢታንቶ ዓኦ ፃላሄ ባይዛኒኬ። 15 ዬያጉዲ ሃሣ ፔ ናንጎ ዋዶ" ቢያይዳ ሓይቢ ዒጊጨሢና ሓይቢ ዒጊቹምም ዓይሌ" ማዒ ናንጋ ዓሶ ዬያይዳፓ ኬሳ"ኒኬ። 16 ዒዚ ሙኬሢ' ከኢታንቾ ማኦዳ"ኒቱዋንቴ ዓብራሃሜ ዜርያ ማኦዳ"ኒ ማሊኬ፤ 17 ዬያሮ ቢያ ባኦዚ"ና ፔ ዒሽንሢንታ ሚሽንሢንታጉዲ ማዓኒ ዒዛ ኮይሳያ ማዔም ማዴኔ፤ ዬያ ዒ ማዴሢ' ዓቶም ጋዓናና ጉሙርቃንታ፥ ቄኤሶኮ ዑሢ ማዒ ያኦሲም ማዴኒና ዓሶኮ ቢያ ጎሞ ባይዛኒኬ። 18 ዒዛ ጌሺ ዛጎና ዋዶ"ና ዒ ሜቶ ዔኬያታሢሮ ሃሢ ጌሺያና ዛጎዛንሢ ዒ ማኦዳ"ኒ ዳንዳዓኔ።

3

ዩሱሴኮ ሙሴፓ ባሺ ማዒያ

1 የኦሲኮ ዔኤሊ"የ ዋይዚ ዔኪ ዒዛም ደማዳያ ማዔ፥ ታ
 ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ኑ ጉሙርቃንዳጉዲ ከኤዘም የኦሲፓ
 ዳከንቴያ ማዔሢና ኑ ካኦሽካ ካኦዠጉዋ ቄኤሶ ቢያፓ ዑሣ ማዔ፥
 ዬሱሴ ዛሎ" ማሉዋቴ። 2 ሙሴ የኦሲ ዳሮ" ዔኪ ዓኣዳያ ማዳ
 ማዳ"ና ቢያ የኦሲም ጉሙርቁንቴያ ማዔሢጉዲ ዬሱሴ ዒዛ ዶኦሬ፥
 የኦሲም ጉሙርቁንቴያኬ። 3 ማኣሪ ማዠ ዓሢ ማኣሮይዳፓ ባሼ
 ቦንቹንታሢጉዲ ዬሱሴያ ሙሴይዳፓ ባሼ ቦንቹንታኒ ኮይሳያ
 ማዒ ጴዴኔ፤ 4 ጎኔኬ፡ ፔቴ" ፔቴ" ማኣሮ ማዠ ዓሲ ዓሲ ዓኣኔ፤
 ጋዓንቴ ቢያ ባኮ ማዠሢ የኦሲኬ። 5 ሙሴ ሃጊ ከኤዚንታንዳ ባኮ
 ዛሎ" ማርካዲ ማርካዲ የኦሲ ዓሶ ዔኪ ዓኣዳያ ማዳ ማዳ"ና
 ጉሙርቁንታ ማዳ ዓሲ ማዒ ማዴኔ። 6 ከሪሰቶሴ ጋዓንቴ ማዳሢ
 የኦሲ ማኣሮይዳ ጉሙርቁንታ ናይጉዲ ማዒኬ፤ ዬይ ማኣራ ኑናኬ፤
 ኑ ዒዛኮ ማኣሮ ማዓንዳሢ፡- ኑ ጉሙርቃ ባኮና ኑ የቶርቃ፥ ሃጊ
 ማዓንዳ ዋዘ" ዶዲሺ ዓርቄቴኬ።

የኦሲ ዓሶም ሃውሾ ጴዳንዳሢ

7 ዓያኖ ጌኤዛ ጋዓ ጎይ፡-

«ሐኖ" ዒንሢ የኦሲኮ ዑኡዘ ዋይዛያ ማዔቴ፥

8 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዒንሢኮ ዓዶንሢ ታ ዋይታቴያ፥ ጌዒ
 ማዴ ዋዶ"ና

ዔያታ ዋይዘ ዒፄ ጎይ፡

ዒንሢኮ ዒኖ" ዶዲሺ ዋይዘ ዒፄያ ማሂፖቴ።

9 ዒንሢኮ ዓዶንሢ «ዒ ዋይታቴያ» ጌዒ ሚርጌ ባኣዚ" ማዴኔ፤
 ሐሣ የይዲታሚ" ሌዔ ታ ማዴ ባኮዋ ዔያታ ዛጌኔ»

ጋዓኔ የኦሲ።

10 «ዒማ"ና ታ ዔያቶይዳ ዳጋዲ፥

«ዒና" ዔያቶኮ ቢያ ዋዴ ዳቢንታኔ፤

ታ ጎይ፡ዋ ዔያታ ዔሪባኣሴ» ጌዔኔ።

11 ሃሣ፡- «ታኣኒ ዔያቶም ዒንጋንዳኔ ጌዔ፥

ሃውሾ ቤዘ ፔቴ"ታየ ዔያታ ጌላዓኬ» ጌዒ

ዳጋና ታ ጫኣቄኔ» የኦሲ ጋዓኔ።

12 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዒንሢዳፓ የኦኒያ ናንጊና ባይቁዋ
 የኦዛሢዳፓ ሃኪሳያና ፑርታ፥ ሃሣ ጉሙርቁዋ ዒናና ዓኣያ ማዒ
 ጴዴዋጉዲ ዒንሢና ዔራዋቴ። 13 ዒንሢ ባኣከ"ፓ የኦኒያ ጎሜና
 ጌሺንቴም ዒና" ዋይዚ ዒፄ ዶዳያ ማዑዋጉዲ፤ «ሐኖ"» ጌይንታሢ
 ዓኣ ጎይሣ ዓኣንቴ ቢያ ከሊ" ዋላ" ዘርቴ ዋሊ ዶዲሹዋቴ።

14 ቤርታ ኦኡኮ ዓኣ ጉሙርቁያ ጋፒንያ ሄላ"ንዳኣና ኦ ዶዲሺ ዓርቃያ
ማዕቴ ከሪሰቶሴና ዋላ" ማዶ ባኮ ኦ ማዶያ ማዓንዳኔ። 15 ዬይያ፡-
«ሐኖ" ዒንሢ ያኦሲኮ ዑኡዘ ዋይዛያ ማዕቴ፤
ዒንሢኮ ዓዶንሢ ዋይዘ ዒፄ ጎይያ
ዒኖ ዒንሢኮ ዶዲሺ ዋይዘ ዒፄያ ማሂፖፕቴ»
ጌይንቴሢ፡፡

16 ዓካሪ ዬንሢ ዑኡዘ ዋይዘ ዓይሢንቶ ዒፄዘንሢ ያናንሢዳይ?
ሙሴ ጌብፄፓ ዔኪ ኬሴ"፤ ዓሶ ቢያሢቴዋዓዳ? 17 ያይዲታሚ ለዔ
ጉቤ ያኦሲ ዳጋሲ ናንጌ ዓሳ ዋኣቶዳይ? ዬያታ ጎሞ ማዶም ለዛ
ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ኬኤሪንቴ ዓቴዘንሢቴዋዓዳ? 18 ሃሣ
«ታኣኮ ሃውሾ ቤዘ ጌላዓ» ጌዒ ጫኣቆናዘንሢ ዋንሢዳይ? ዬንሢ
ዓይሢንቶ ዒፄዘንሢቴዋዓዳ? 19 ዓካሪ ጌላኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሢ
ጉሙርቁዋዎ ዓቴያና ማዕሢ ሃሢ ኦ ዛጋኔ።

4

1 ዓካሪ፡ ዒዚ ኦም ዒንጋ ሃውሾይዳ ጌላንዳጉዲ ጌዒ ኦም ዒንጎና
ሃጌ ማዓንዳ ዋዘ" ሃጌ ዓኣ ጎይሣ ዓኣሢሮ ዒንሢዳፓ ያኦኒያ
ዬኖ ሃውሾይዳ ጌሉዋዎ ዓቴዋጉዲ ቢያሢ ሂርጌ ኦና ኦ ካፖም።
2 ዓይጎሮ ጌዔቴ ኮዢ ሓይሶ ዬኖ ዋዶ"ና ዔያታ ዋይዜ ጎይያ ኦኡኒያ
ዋይዜኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዋይዜ ባኮ ጉሙርቁ ዔኪባኣሢሮ ዔያቶ
ማኣዲ"ባኣሴ። 3 ያኦሲ፡-

«ታኣኒ ዔያቶም ዒንጋንዳ ሃውሾ ቤዜሎ

ፔቴ"ታዎ ዔያታ ጌላዓ ጌዒ ዳጋና ታ ጫኣቄኔ» ጌዔኔ።

ያኦሲኮ ማዳ" ሳዓ ማዢንቴሢዳፓ ዓርቃያ ማዳንቴ ኩሜያ
ማዕቴያ ኦኡኒ ጉሙርቁ ዓሳ ጋዓንቴ ዬኖ ሃውሾ ቤዜሎ ጌላንዳኔ።

4 ዋይቴ ጌዔቴ ላንካሳ ኬሎ" ዛሎ" ፔቴ" ቤሲዳ «ያኦሲ ላንካሳ
ኬሎ"ና ማዶ" ሃሾ"ኔ» ጌይንቴ ያኣፒንቴኔ። 5 ዬያጉዲ ላሚ ሃሣ፡-
«ታ ዔያቶም ዒንጋ ሃውሾይዳ ፔቴ"ታዎ ዔያታ ጌላዓ» ጋዓኔ።

6 ዔያታ ኮዢ ሃይሶ ቤርታ ዋይዘ ዓይሢንቴባኣሢሮ ያኦሲ
ዔያቶም ዒንጋኒ ጌዔ ሃውሾ ቤዘ ዔያታ ጌላባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዒኣካ
ጌላንዳጉዲ ጌይንቴ ፔቴ" ፔቴ" ዓሲ ዓኣኔ። 7 ቤርታ ዳውቴ
ዛሎ"ና፡

«ሐኖ" ዒንሢ ያኦሲኮ ዑኡዘ ዋይዛያ ማዕቴ፤

ዒኖ" ዒንሢኮ ዶዲሺ ዋይዘ ዒፄያ ማሂፖፕቴ»

ጌይንቴሢጉዲ፥ ያኦሲ፡ ሚርጌ ዋዴኮ ጊንፃፓ «ሐኖ» ጌይ ሜሌ" ከሊ" ጌሢኔ።

8 ዒያሱ ያኦሲ ዒያቶም ዒንጋንዳኔ ጌዔ ሃውሾ ዒያቶም ዒንጌያ ማዔያታቴ ያኦሲ ሃሣ «ሐኖ» ጌዒ ሜሌ" ከሊ" ከኤዚንዱዋያታንቴኬ። 9 ዓካሪ፡ ያኦሲ ዴሮ"ኮ ዓይሁዶ ዓሶ ሃውሾ ከሎ" ማላ ሃውሾ ከሊ" ሃጊ ዓኣኔ፤ 10 ዬያሮ ያኦሲ' ማዶ" ሃሽ"ሢጉዲ ያኦሲ ዒንጋ ሃውሾይዳ ጌላሢያ ማዶ" ሃሻ"ንዳኔ። 11 ዓካሪ ዬንሢ ዓሶንሢ ዓይሢንቶ ዒፃሢጉዲ ማዒ ኑ ዓቱዋጉዲ ያኦሲ ዒንጋ ሃውሾይዳ ጌላኒ ኑ ዶዶም።

12 ያኦሲኮ ቃኣላ" ናንጊና ናንጋያ ሃሣ ማዶዋ ማዳያኬ፤ ላምዎ ዛላ" ጉቤ ዓጩ ማዔ፥ ጩንቻ ዓፓሮይዳፓ ባሽ ዓጩያኬ፤ ሽምፓሢና ዓያኖና፥ ሻዞና ጨጌጫ ካኣማ" ካሮ"ዋ ዴማሳንዳያ ሄላ"ንዳኣና ቲቃያኬ፤ ሳናይዳ ዓኣ ማላሢና ሱኡኬና ዒሪ ዋጋያኬ። 13 ያኦሲ ቤርቶይዳፓ ዓኣሽንታ፥ ዓይጎ ማዢንቲያ ባኣሲ፤ ዒዛ ቤርታ ቢያ ባኣዚ" ፔጋዴያ ሃሣ ካሎ" ማዒ ጴዳያኬ፤ ኑኡኒያ ኑ ያኦጪንታ ባኮ ማሂ ከኤዛኒ ኮይሳሢ ዒዛ ቤርቶይዳኬ።

ዬሱሴ ቄኤሶኮ ዑፃ ዴኤፒ ማዒያ

14 ዓካሪ ሉካ ጫሪንጮ ኬሰኬ፥ ቄኤሶኮ ዑፃ ማዔ፥ ዴኤፒ ኑኡኮ ዓኣሢሮ ኑኡኮ ጉሙርቂያ ዶዲ ኑ ዓርቆም፤ ዬይያ ያኦሲ ናዒሢ፥ ዬሱሴኬ። 15 ኑኡኮ ዓኣ ቄኤሶኮ ዑፃሢ ማዒሢ' ኑ ላቤቴ ሚጪንቲ ኑና ማኣዳ"ኒ ዳንዳዓያኬ፤ ዒዚ ቢያ ባኣዚ"ና ኑጉዲ ዴቢሻኒ ጌሽያይዳ ጌሌያኬ፤ ጋዓንቴ ዒ ዓይጎ ጎሜያ ማዴባኣሴ። 16 ዓካሪ ጎሜኮ ዓቶም ጌይሢ ኑ ዴንቃንዳጉዲና ኑም ኮይሳ ዋዶ"ና ኑና ማኣዳ" ያኦሲ ኮሹም ዒንጊያ ኑ ዴንቃንዳጉዲ ዒዛኮ ኮሹማ ጴዳ ካኣቱም ያይቶ ባንሢ ጉሙርቂሢና ኑ ሽኢኮም።

5

1 ቄኤሶኮ ቢያ ዑሢ ማዓ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ፔ ዓሶ ባኣካ"ፓ ዶኦሪንታኔ፤ ዬያታ ያኦሲም ማዴንታ ባኮና ዓሲ ዛላ ዒቂ ጎሜ ዓቶም ጌይሳ ዒንጊያ ዒንጋኒ ዶኦሪንታኔ። 2 ዒዚ ፔ ቶኦኪና ላቢ"ንታያ ማዒሢሮ ዒራዋ ዓሶና ላቢ"ንታ ዓሶናም ሚጪንቲ ማኣዳ"ኒ ዳንዳዓኔ። 3 ዒዚ ፔ ጎሞና ሜሌ" ዓሶ ጎሞና ዛሎ" ዒንጎ ባኮ ዒንጋኒ ዒዛ ኮይሴሢ ዬያ ዛሎ"ናኬ። 4 ዓኣሮኔጉዲ ያኦሲ ዒኤሊ"ባኣያ ማዔቴ ያኦኒያ ዬያ ቦንቾ ፔኤሮ ዴንቃ ዓሲ ባኣሴ፤

5 ይያጉዱ ከሪስቶስ ቄሌሶኮ ቢያ ዑሢ ማሃ፡ ቦንቾ ፔኤሮ ዓኪ ቦንቾንቴባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ቄሌሶኮ ቢያ ዑሢ ማሃ ቦንቾ ዓኪህ፡-

«ኔኤኒ ታኣኮ ናዓሢኬ፤

ታኣኒ ኔኤኮ ሃኖ" ዓዶ ማዓኔ» ጌዔ ያኣዛሢዳገኬ።

6 ይያጉዱ ሃሣ ሜሌ" ቤስካ ያኦሲ፡-

«ሜልኬዳቄ ቄሌሴ ማዒ ዶኦሪንቴሢጉዱ

ኔኤኒ ናንጊና ናንጋንዳ ቄሌሴኬ» ጋዓኔ።

7 ይሱሴ ዓሲ ማዒ ሃያ ሳይዶ ናንጌ ዎዶ"ና ሓይቢዳገ ዒዛ ዳቄሻንዳ ያኣዛሢ፡ ዴኤፒ ዒላቲና ሃሣ ዩኤኪ ዩኤኪ ፔ ማሊያ ኬኤዚ ሺኢቄኔ፤ ዒዚ ሼሌዑሞና ዓይሢንቴሢጉ ያኦሲ ዒዛኮ ዒማ"ና ሺኢዲያ ዋይዜኔ። 8 ዎዚ ዒ ያኦሲ ናይ ማዓቲያ ዒዛ ሄሌ" ማታሢ ዛሎ"ና ዓይሢንቴሢ ዒ ዓሬኔ። 9 ዩያና ዒ ጊኢጌያ ማዒ ጴዳሰካገ፡ ዓይሢንጉዛንሢም ቢያ ናንጊና ዳቄንታኮ ካራ ማዓኔ። 10 ሜልኬዳቄ ዶኦሪንቴሢጉዱ ያኦሲ ዒዛ ቄሌሶኮ ቢያ ዑዓሢ ማሃ ዶኦሬኔ።

ጉሙርቂያና ዓሳ ዶዳንዳጉዱ ላቲ" ኬኤዚንቴ ባኣዚ"

11 ዩያ ዛሎ" ሚርጌ ኑ ኬኤዛንዳ ባኣዚ" ናንጊታንቴ ዑኬ ዒንሢም ዓኤቢ ጌሉዋኣሢር ዒንሢም ኬኤዚ ዔርዛን ሜቶኬ።

12 ሄኤዶ ሄሊ" ዒንሢ ናንጌ ጎይያና ሴካ ዓሲ ዓዔርዛንዳያታያ ያኦሲ ቃኣሎ"ኮ ዓይያ ካሮ" ሜሌ" ዓሲ ሃጊ ዒንሢ ዔርዛንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩይ ዒንሢም ኮይሳሢያ ዲኣቄ ማዓንዳኣገዓቲም ዶዱ ሙኡዚቱዋሴ። 13 ዓይጎር ጌዔቲ ዲኣቄ ሺሺንቄ ዑሾ"ሢ ቢያ ናይ ማዓሢር ዒሉ"ሞ ዛላ ዓራቶ ባኣዚ" ሃጊ ዓሪባኣያኬ። 14 ዶዱ ሙኡዚ" ኮይሳሢ ጋዓንቴ ኮዦና ፑርቶና ዱማሲ ዛጊ ዓሬ ዒናዴ ዓሲምኬ።

6

1 ከሪስቶስ ዛሎ" ኬኤዚንቴ፤ ቤርታሳ ዔርዚያ ሃሺ" ሚርጌና ዔርዛ ዔርዚያ ባንሢ ኑ ዓኣዶም፤ ፓሠዋ ማዶ ማዔ፤ ጎሜ ቡኤዓሢ ዛላና ያኦሲ ጉሙርቂሢ ዛላና ጊንሢ ኑ ሺሪ ሺሪ ዒዞ ዒንሢም ኬኤዛዓኬ። 2 ይያጉዱ ዋኣሢ ማስቲሢ ዛላ፤ ከሪስቶስ ጉሙርቂ ዓሶ ዑዓ ኩቺ ጌሥሢ ዛላ፤ ሓይቄ ዓሶኮ ዔቂሢ ዛላ፤ ያኦሲ፡ ናንጊና ዎጋንዳ ዎጎ ዛሎ" ላሚ ዒንሢም ኑ ኬኤዛኒ ኮይሱዋሴ። 3 ያኦሲ ጌዔቲ ዩያ ኑ ማዳንዳኔ።

4 ጉሙርቂያ ሃሺ"፡፡ ያኦሲ ጎይፃፓ ከሰከ ዓሶ ላሚ ያኦሲ ባንሢ ማሃኒ ዳንዳዒንቱዋያኬ፤ ይያቶም ሃያኮ ቤርታ ፖሲ ፖዔያኬ፤ ሃሣ ዔያታ ጫሪንጫፓ ዒንገንታ ዒንገሪዋ ዔኪ ዛጌያ፡ ዓያኖ ጌኤዠናኣ ዋላ ፔቴ" ማዔያኬ፤ 5 ሐሣ ዔያታ ያኦሲኮ ኮዠ ቃኣሎ"ና ሃጊ ሙካንዳ ዓጮ"ኮ ዋልቆ ዛጊ ዔሬያኬ፤ 6 ይያ ቢያ ዛጌሰካፓ ጉሙርቂያ ሃሺ"፡፡ ከሰከ ዓሶ ላሚ ገንሣ ያኦሲ ባንሢ ማሃኒ ዳንዳዒንቱዋሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዔያታ ያኦሲኮ ናዓሢ ላሚ ገንሣ ሱፃ፡ ዒዛኮ ቶኦኪያ ባይዚሳሢሮኬ፡፡

7 ሚርጌ ዋዴ ዒዘይዳ ዋርቃ ዒሮ ዑሽካያ፤ ሃሣ ዒዞ ጎሽካሢም ኮይሳ ባኣዚ" ባቃልሳያ ማዔ ሳዔሎ ያኦሲ ዓንጃኔ፡፡ 8 ዓንገሢና ጋውዲና ባቃልሳ ሳዔላ ጋዓንቴ ፓሣ ባኣዚ" ባኣያ ጉሪ ማዓንዳኔ፤ ሃሣ ዒዛ ጋዳንቂንታኒያ ዑኬኔ፤ ጋፒንፃ ዒዛኮ ታሚና ሚቺንቴ ማዓንዳኔ፡፡

9 ዒጊኖንሢሮቴ! ዋዚ ኑ ያዲ ጌዔቴያ ዒንሢኮ ዳቂንቶና ዋላ" ዒንሢም ዒንገንቴ ኮሺ ባኣዚ" ዓኣሢ ኑ ዔራኔ፡፡ 10 ያኦሲ ፒዜ ዋጋያታሢሮ ቤርታ ማዔቴያ ሐሢ፡ ዒዛም ዱማዴ ዓሶ ናሽኪ፡፡ ዒዛ ሱንፆሮ ዒንሢ ማኣዴ" ማኣዴያ ዒ ዋሊ"ንዱዋሴ፡፡ 11 ዒንሢ ቢያሢ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ" ጌሢ ካፓ ባኮ ዴንቃንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዒንሢ ዶዲ ማዳ ማዶ" ጋፒንሢ ሄሊ"ሲ ማዳንዳጉዲ ኑ ኮዓኔ፤ 12 ኑ ኮዓሢ" ጉሙርቂሢና ገቢ" ዳንዳዒሢና ዶዲ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ማሂ ዔያቶም ዒንገንቴ ባኮ ዴንቂ ዓሶጉዲ ማያም ጌዒ ማዓንዳኣፓዓቴም ዋይዜ ባኮ ዑኬና ዔኩዋ ዓሲ ዒንሢ ማዓንዳጉዲቴዋሴ፡፡

ያኦሲ ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ" ሉኡቁዋያ ማዔሢ

13 ያኦሲ ዓብራሃሜም ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ" ዒንጋ ዋዶ"ና ዒ ሜሌ" ዔኤሊ" ጫኣቃንዳ ባኣዚ" ባኣሢሮ ፔና ዔኤሊ"፡- 14 «ጎኔና ታ ኔና ዓንጃንዳኔ፤ ኔኤኮ ዜርፆዋ ታ ሚርገሻንዳኔ» ጌዒ ጫኣቂ፡፡ 15 ዓብራሃሜ ገቢ" ዳንዳዒ ካፒ፡ ዒዛም ዒንገንታንዳኔ ጌይንቴ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ማሂ ከኤዚንቴ ባኮ ዴንቂ፡፡ 16 ዓሲ ጫኣቃ ፔ ጊዳፓ ዑሣ ባሼ ማዔ ባኣዚ" ዔኤሊ" ጫኣቃኔ፤ ዔያታ ጫኣቃ ጫኣቁማ ዔያቶ ባኣካ" ዓኣ ጌኤዘ ጎናሳሢሮ ዔያቶኮ ማርማሢ ጋፓኔ፡፡ 17 ዬኖ ጎይፃ ያኦሲ" ጌዔ ባኮ ሸርሺ ላኣሙዋያ ማዔሢ ዔርዛኒ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ" ዴንቃ ዓሶም ዬያ ዋዛ" ጫኣቁምና ጎናሴ፡፡ 18 ያኦሲ ፔቴ"ታዖ ሉኡቁዋያኬ፤ ዒዚ ላምዖ ዬንሢ ላኣሚንቱዋ ባኮንሢና ኑኤኮ ቤርታ ሃጊ ዓኣ ዋዛ" ኑ ዴንቃኒ ዒዛ ባንሢ ዓኣሺንቴ ጌሌ ዓሶ፡ ኑም ዴኤፒ ዶዲም ዒዛፓ ዴንቃንዳጉዲ

ኑና ማሄኔ። 19 ዬይ ሃጋኣ ዎዛ" ኑኡኮ ናንጎ ዓጊፀዎያ ማሃ ጉሙርሳ ቱርቱሪኬ፤ ዬይያ፡- ጎኑቦና ዓፒሎ ጊዴና ዓኣዲ ጌኤዢ ማኣሮኮ ጋራ ዓኣ ጋሮ ጌላኔ። 20 ዬያ ጌኤዢ ማኣሮ ዬሱሴ ሜልኬፃዲቄጉዲ፡ ቄኤሴ ማዒ ዶኦሪንቴ ኑ ዛሎ"ሮ ቤርታዲ ቄኤሴኮ ቢያ ዑሢ ማዒ ናንጊና ማዳኒ ዒኢካ ጌሌኔ።

7

ቄኤሳሢ ሜልኬፃዲቄ ዛላ

1 ዬይ ሜልኬፃዲቄ ጎዎሢ ሳላሜ ጌይንታ ካታሞኮ ካኣቴ፤ ሃሣ ጴኤፖ ያኣዛሢማኣ ማዳ ቄኤሴኬ፤ ዬይ ዓሢ፡ ሚና ዓብራሃሜ ካኣቶ" ያሎና ባሺ፡ ማዒ ሙካንቴ ጎይፃ ካኣሚ ዓብራሃሜ ዓንጃኔ። 2 ዓብራሃሜያ ዒማ"ና ዔኪ ሙኬ ባካፓ ታጰይዳፓ ፔቴ"ማ ኬሲ" ኬሲ" ዒዛሞ ዒንጌኔ፤ ዒዛ ሱንያኮ ቡሊ"ፃ ላምያኬ፤ ፔቴ"ዛ፡ «ፂሎ"ሞ ካኣቴ» ጌይንታዛ፡ ባጋ፡- «ሳላሜ ካታሞ ካኣቴኬ»፤ ዬና ጌይፃ ኮሹሞ ካኣቴ ጌይሢኬ። 3 ሜልኬፃዲቄኮ ዓዶና ዒንዶና ሃሣ ዒ ሾይንቴ ዜርሢያ ባኣያኬ፤ ዒዚ «ዬማፓ ዬማ ሄላ"ንዳኣና ናንጌኔ» ጌይንቴ ዔርቱዎያ፡ ናንጎኮ ዒዛኮ ጋፒንሢ ባኣያኬ፤ ዒዚ ያኦሲ ናዓሢኮ ኮኣኪንሢ ማዒ ናንጊና ቄኤሴ ማዒ ናንጋኔ።

4 ሂንዳ ዬይ ዓሢ ዎማዒ ጴኤፒታቴያ ዛጉዎቴ! ዒሰራዔኤሌ ማኣሮ ዓሶ ፃጸኮ ዓዳሢ ማዔ፡ ዓብራሃሜታዎ ዒዚ ያሎና ዲዒ ዔኬ ባኮይዳፓ ታጰይዳፓ ፔቴ"ማ ዒዛሞ ዒንጌኔ። 5 ቄኤሴ ማዓንዳጉዲ ጌሢንቴ ሌዊ ዜርፃ ፔ ዓሶይዳፓ ታጸፓ ፔቴ"ማ ፔቴ"ማ ዔካንዳጉዲ ዔያቶም ዓይሢንቴኔ፤ ዬይ ያዲ ጌይንቴሢ ዓብራሃሜ ዜርፃፓ ዔካንዳጉዲኬ። 6 ዬይ ሜልኬፃዲቄ ሌዊ ዜርፃፓ ማዒ ባኣያታቴያ ዓብራሃሜ ዒንጌ ታጰሢዳፓ ፔቴ"ማ ፔቴ"ማ ዔኬኔ፤ ሃሣ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ" ዒንጊንቴ ዓብራሃሜያ ዒ ዓንጃኔ። 7 ዓንጃ ዓንጃንታሢዳፓ ዓንጃሢ ባሺ ማዒፃ ዔርቱያኬ። 8 ቄኤሳ ማዳ ጎይያና ታጰፓ ፔቴ"ማ ፔቴ"ማ ዔካዞንሢ ሓይቃ ዓሲ ማዔ፡ ሌዊ ዓሶኬ፤ ፔቴ" ዛሎ"ና ጊንሣ ታጰይዳፓ ፔቴ"ማ ፔቴ"ማ ዔካሢ ባይቁዎያ ማዒ ናንጋያታሢ ማርካዲንቴ ሜልኬፃዲቄኬ። 9 ዓካሪ፡ ታጰይዳፓ ፔቴ"ማ ዔካንዳያ ኮይሳሢ ሌዊ ፔ ቶኦኪና ዓብራሃሜ ዛሎ"ና ሜልኬፃዲቄም ዒንጌኔ ጌይሢኬ። 10 ዎይቴ ጌዔቴ ሜልኬፃዲቄ ዓብራሃሜና ካኣሜ ዎዶ"ና ሌዊ ሃጊ ፔ ዓዶ፡ ዓብራሃሜይዳፓ ሾይንቴ ባኣያታሢሮኬ።

11 ዓካሪ ዒሰራዔኤል ዳሮ"ም ዋጋ" ዒንገንቴህ ለዊ ዜርፃ ቄኤሴ ማዒ ማዳ ዳምቦናኬ፤ ዬይ ዜርፃ ቢያ ባኮ ኩንህ ማዳኒ ዳንዳዔያ ማዔያታቴ ዓኣሮኔ ቄኤሴ ማዒ ማዳ ጎይጾቹዋንቴ ማልኬፃዲቄጉዲ ዶኦሪንቴ ማሌ" ቄኤሴ ሙካኒ ኮይሲንዲዋያታንቴኬ። 12 ሃህ ጋዓንቴ ቄኤሳ ላኣሚንቴ፥ ማሌ" ሙካኣና ዋጋ"ኣ ላኣሚንታንዳያ ኮይሳኔ። 13 ሓይ ቢያ ዒዛ ዛሎ" ኬኤዚንቴ ቄኤሳህ ማሌ ፃጳፓኬ፤ ዬኖ ፃጳፓ ጾኢያ ጾኢሲም ዒንገ ካኣሽኮ ቤዛ ሙኪ ጾኢሲም ማዳይ ባኣሴ። 14 ኑ ጎዳህ ጸሁዳ ዜርፃፓ ሙኬህ ዔርቴያኬ፤ ጋዓንቴ ሙሴ ቄኤሶ ዛሎ" ኬኤዛፃ ጸሁዳ ማኣሮ ዛሎ" ኬኤዜ ባኣዚ" ፔቴ"ታፃ ባኣሴ።

ዩሱስ ኪሪስቶስ ማልኬፃዲቄጉዲ ቄኤሴ ማዔህ

15 ዬይ ባካ ኮሺ" ፔጋዲ ዔርታንዳህ ማልኬፃዲቄጉዳያ ማሌ" ቄኤሴ ሙካዛኬ፤ 16 ዒዚ ቄኤሴ ማዔህ ዓሲ ዋጌና ዶኦሪንቴቱዋንቴ ባይቁዋያ ማዔ፥ ናንገና ናንጋ ዋልቄና ዶኦሪንቴኬ፤ 17 ዋይቲ ጌዔቴ፡-

«ማልኬፃዲቄ ቄኤሴ ማዒ ዶኦሪንቴህጉዲ፥

ኔኤኒ ናንገና ናንጋንዳ ቄኤሴኬ»

ጌይንቴ ዒዛ ዛሎ" ማርካዲንቴኔ። 18 ቤርታኣ ዋጋ" ዶዲ ማዒ ዳዒኒ ዳንዳዒባኣሂሮ ሃህ ፓሁዋያ ማዔህሮ ዓቴ"ኔ፤ 19 ዓይጎሮ ጌዔቴ ሙሴ ዋጋ" ዓይጎ ባኣዚ"ያ ፒዚሲ ገኢጊሻኒ ዳንዳዒባኣሂሮኬ፤ ሃህ ጋዓንቴ ጾኢሲ ባንህ ዒዛና ኑ ዑካንዳያ ባሺ ኮሺ ማዔ፥ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ኑም ሙኬኔ።

20 ዬይ ቄኤሴ ማዒያ ዒዛም ጾኢሲ ጫኣቂባኣንቴ ማዔያቱዋሴ፤ ማሌ" ቄኤሳ ጋዓንቴ ሃያኮ ቤርታ ቄኤሴ ማዒህ ጫኣቆና ባኣዚ" ባኣንቴኬ፤ 21 ዒዚ ቄኤሴ ማዔህ ዒዛም ጫኣቆምኬ፤ ዋይቲ ጌዔቴ፡-

«ጎዳ <ኔኤኒ ናንገና ናንጋ ቄኤሴኬ> ጌዒ ዒዛም ጫኣቄኔ፤

ዬያ ማሊፃ ዒ ሺርሹዋሴ»

ጌይንቴ ዒዛ ዛሎ" ኬኤዚንቴያኬ።

22 ዬያ ጫኣቁም ዛሎ"ና ዩሱሴ ቢያፓ ባሺ ማዔ፥ ጾኢሲ ጫኣቁምኮ ጾኢጨንታኒ ዔቄያ ማዔኔ።

23 ፔቴ" ቄኤሴ ሓይቁዋያ ማዲ ማዲ ናንጋኒ ዳንዳዒባኣሂሮ ቤርታ ዋንዳ ማዳ ቄኤሶኮ ፓይዳ" ሚርጌኬ፤ 24 ዩሱሴ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋያ ማዔህሮ ቄኤሴ ማዒያ ዒዛኮ ላኣሚንቱዋያኬ። 25 ዬያሮ ዒዛ ባንህ ሙካ ዓሶ ዛሎ" ሺኢቃኒ ናንገና ባይቁዋያ ማዒ

ናንጋሢሮ ዒዛ ዛሎ"ና ያኦሲ ባንሢ ሙካዞንሢ ቢያ ጎኔና ዳቂሻኒ ዒ ዳንዳዓኔ።

26 ዓካሪ፤ ኦም ኮይሳያ፡ ያኦሲም ዲማዴያ፡ ቦሂሳ ባኣዚ" ባኣያ ማዔያ፡ ጌኤሺ ማዔያ፡ ጎሞ ዓሶፓ ዲማዴያ፡ ጫሪንጮኮ ዑፃ ደግ ጌዒ ቦንቸንቴያ፤ ያዲ ማዔ፡ ቄኤሴኮ ዑሢ ማዔያኬ ኦም ኮይሳሢ።

27 ዒዚ ሜሌ" ቄኤሶኮ ዑፃ ማዔ ዓሶፓዲ ቤርታዲ ፔ ጎሞ ዛሎ"ሮ፡ ዩካፓ ዴሮ" ጎሞ ዛሎ"ሮ ቢያ ኬሊ"ና ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጋኒ ዒዛ ኮይሱዋያኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዒዚ ፔና ዒንጎ ባኣዚ" ማሂ ዒንጌ ዋደ"ና ዩይ ባካ ላሚ ማይ ማዲንቴዋጉዲ፡ ፔቴ"ና ማዲ ዩያ ከንሢሢሮኬ። 28 ሙሴ ዋጋ" ቄኤሶኮ ዑፃ ማሂ ዶኦራሢ ላቤ"ያ ማዔ ዓሶኬ፤ ዋጎኮ ጊንፃፓ ሙኬ ያኦሲ ጫኣቁማ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋያ ማዔ፡ ፒዜ ያኦሲ ናዓሢ ዶኦሬኔ።

8

ዩሱሴ ዓኮ ጫኣቁሞኮ ዴኤፒ ቄኤሴ ማዒያ

1 ኦኡኒ ሃሢ ጌሰታ ባኮኮ ዴኤፖ ባካ ሃያኬ፤ ዩይያ፡ ጫሪንጮይዳ ዴኤፖ ያኣዛሢ ካኦቱሞ ያይቶኮ ሚዛቆ ዛላ" ቦንቸንቴ ዴዔያ፡ ቄኤሴኮ ቢያ ዑሢ ማዒያ ኦኡኮ ዓኣያ ማዔሢ ዛሎ"ኬ። 2 ዒዚ ማዲሢ ጎኔ ማዔ፡ ዓፒላፓ ማኮና ማኣሮይዳኬ፤ ዩያ ዓፒላፓ ማኮና ማኣሮ ደቄሢ ዓሲቱዋንቴ ያኦሲኬ።

3 ፔቴ" ፔቴ" ቄኤሶኮ ዑፃ ማዒ ዓሳ ዶኦሪንታሢ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጋኒኬ፤ ዩያሮ ዩያ ቄኤሶኮዋ ፔቴ" ዒንጎ ባኣዚ" ዋይቴቴያ ዓኣያ ማዒ ኮይሳኔ። 4 ዒዚ ሳይዳታቴ ቄኤሶኮ ዑሢ ማዒዲዋያታንቴኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ሙሴ ዋጎ ጎይያና ዒንጎ ባኮ ያኦሲም ዒንጋ ሃንጎ ቄኤሳ ዓኣሢሮኬ። 5 ዔያታ ማዲሢ ጫሪንጮ ማዲንታ ባኮኮ ኮኣኪንሢ ማዒያና ዩያ ባኮኮ ሺቢ ማዔያኬ፤ ዩይያ፡ ሙሴ ዓፒላፓ ማከንቴ ማኣሮ ኮሻ"ኒ ጌዔ ዋደ"ና ያኦሲ፡ «ዲኮ"ይዳ ኔኤም ጴዴም፡ ኔ ዛጌ ጎይያ ቢያ ባኮ ኮሺ" ዛጌ ማዴ» ጌዒ ዓይሢ ጎይያናኬ። 6 ሃሢ ጋዓንቴ ዩሱሴ ያኦሲና ዓሲናኮ ባኣካ" ማዔ፡ ጫኣቁማ ቤርታኣሰካፓ ባሺ ማዔሢጉዲ ዒ ሃሢ ማዴ ማዴ"ኣ ዔያቶ ማዴ"ይዳፓ ባሺኬ፤ ዩይ ዓርቂንቴ ማዲንታሢ ሚርጌና ኮሺ ማዔ፡ ዒንጊንቴ ሃጊ ማዒያ ዋዘ" ቃኣሎ"ናኬ።

7 ዋንዳኣ ጫኣቁሞይዳ ፔቴ"ታፖ ፓጩ ባኣዚ" ባኣያ ማዔያታቴ ላምዓሳ ጫኣቁማ ሃሢ ኮይሲንዲዋያታንቴኬ። 8 ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኦሲ፡ ዴሮ"ይዳ ፓጩ ባኣዚ" ዓኣሢ ዴንቄሢሮ፡

«ዓካሪ ታኣኒ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ"ና ዪሁዳ ዴሮ"ና ዎላ"

ዓኪ ጫኣቁሞ ጫኣቃንዳ ዎዴ ሙካንዳኔ፤ ጌዔኔ።

9 ዬይ ጫኣቁሞ ዔያቶ ታ ጊብፆይዳፓ

ኩጮ ዔያቶኮ ዓርቂ ኬሴ" ዎዶ"ና

ዔያቶኮ ዓደንሢና ዎላ" ታ ጫኣቁ ጫኣቁሞ ጉዲቱዋሴ፤

ዓይጎሮ ጌዔቲ ዔያታ ታኣኒ ጫኣቁ ጫኣቁሞ ዶዲ ካፒባኣሢሮ

ታ ዔያቶ ቶኦዛዲ፥ ዙሌ" ዔያቶሞ ጌሢኔ።

10 ዓካሪ ሃካፓ ሴካ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ"ና ዎላ"

ታ ጫኣቃንዳ ጫኣቁሞ ያዲኬ፤ ጋዓኔ ጎዳ።

ታኣኒ ታ ዎጎ ዔያቶ ዒና" ጌሣንዳኔ፤

ዔያቶኮ ማሊያይዳ ታ ፃኣፓንዳኔ፤

ታ ዔያቶኮ ፆኦዛሢያ ማዓንዳኔ፤

ዔያታ ታ ዴሬ ማዓንዳኔ።

11 «ፆኦሲ ዔሬ» ጌዒ ፔ ዓጪ ዓሲም ማዎም

ፔ ጌርሲም ታቲያ ዔርዛንዳይ ባኣሴ፤

ዓይጎሮ ጌዔቲ ዳኮ" ዓሶ ጌይንታሰካፓ ዴንዲ ዴኤፖ ሄላ"ንዳኣና

ቢያሢ ታና ዔራንዳኔ።

12 ዔያቶኮ ዳቢንቶ ታ ዓቶም ጋዓንዳኔ፤

ጎሞዎ ዔያቶኮ ሃካፓ ሴካ ታ ዎላ"ንዳኔ» ጎዳ ጋዓኔ።

13 ዓካሪ፡- «ዓኪ ጫኣቁሞ» ጌይፆና ቤርታኣ ጫኣቁሞ ጨንቄያ

ማሄኔ ጌይሢኬ፤ ዬያሮ ማዲ ጨንቄ ባካ ቢያ ባይቃንዳ ዎዳ"

ዑኬኔ።

9

ሳዓ ፆኦሲ ካኣሽኮ ጎይፆና ጫሪንጫ ካኣሽኮ ጎይፆ ዛላ

1 ሚናኣ ጫኣቃሢኮ ፆኦሲ ካኣሽኮ ጎይሢና ዬያኮ ሳዓ ማዢንቴ

ጌኤሺ ማኣሪያ ዓኣኔ። 2 ዬይ ማዢንቴ ማኣራ ላምዎ ጋርሲ

ዓኣ ዓፒላና ማዢንቴ ማኣሪኬ፤ ዬኖኮ ቤርታሳ ጋርይዳ ዴ'ጌ

ሎኦዢ ያይታንታ፥ ፖዒ ጌሦ ሻርናንታ ፆኦሲም ዒንጊንቴ ካሣንታ

ጌሢንታያኬ፤ ዬና ቤዛ «ፆኦሲም ዲማዴ ጋርሲ» ጌይንታኔ።

3 ላምዓሳ፥ ጎኦሶ ዓፒሎኮ ሶንጌና ጋራ ሜሌ" ጋርሲ ዓኣኔ፤ ዬና

ጋራላ «ዑሣ ዓኣዴ ፆኦሲም ዲማዴ ጋርሲ» ጌይንታኔ። 4 ዬኖ

ጋራሎይዳ ዑንጃ ጨቢሶ ቤዘንታ ዎርቆና ዑፃ ጳርቂንቴ ታኣሶቶንታ

ዓኣኔ፤ ዬኖ ታኣሶቲሎ ጋራ «ማና"» ጌይንታ ሙኡዚ" ዓርቂያ ዎርቂፓ

ኮሺ"ንቴ ለማቴንታ ዓኣዒ፥ ቶሺ ዓኣ ዓኣሮኔ ኮኦሎ"ንታ ፆኦሲኮ

ጫክቁማ ያኣፒንቲ ዓኣ ሹጮ ቆኦቂ ያኣፖና ዓርሲንቴ ሹጫኣ ዓኣኔ።

⁵ ታኣቦቶ ዑፃ ዓኣ፥ ጎሞ ጌኤሺያ ዔርዛ ጉኡፖ፡ ጋኣዞና ካንቃ ቦንቲንታ ከሩቤሌ ጌይንታዞንሢ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ዬያ ባኮ ኑ ቢያ ፓይዲ ፓይዲ ከኤዚ ጋፒሳኒ ዳንዳዑዋሴ።

⁶ ቢያ ባካ ያዲዲ ጊኢጌሢኮ ጊንፃ ቄኤሳ ማዳ ማዳ" ማዳኒ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ቤርታሳ ጋሬሎ ቢያ ከሊ" ጌላኔ።

⁷ ሶንጌኖ ጋራ ዓኣ ላምዓሳ ጋሬሎ ጌላሢ ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ሌሊኬ፤ ዒዚ ጌላሢ፡- ሌዔይዳ ፔቱ"ና ሌሊኬ፤ ዒዚ ፔ ጎሞና ዴራ" ዔሩዋያ ማዳ ጎሞሮ ያኦሲም ዒንጎ ሱጉሢ ዔኩዋኣያ ዒኢካ ጌሉዋሴ። ⁸ ዓፒሎና ማዢንቴ ቤርታሳ ማኣሬላ ዓኣ ጎይሣ ዓኣንቴ ዑሣ ዓኣዴ ያኦሲም ዴማዴ ቤዜሎ ባንሢ ዔኪ ጌልዛ ጎይፃ ሃጊ ፔጋዲ ዔርቲባኣያ ማዒያ ዓያኖ ጌኤዢ ዳዋኔ። ⁹ ዬይ ሃሣኣ ዋድ"ኮ ኮኣኪንሢኬ፤ ዬያ ጎይፃና ያኦሲም ዒንጊንታ ዒንጋ ዓሢኮ ዒኖ ጌኤሺ"፥ ፒዚሳኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ¹⁰ ዬይ ቢያ፡ ዓኮ ማዳ" ሙካንዳያ ሄላ"ንዳኣና ማዲንታንዳ ዓጪ ዳምቤኬ፤ ዬንሢ ባካ ሙኡዚ"ና ዑሺና ዛላ ሃሣ ዴማ ዴማ ዑሢ ጌኤሺ"ሢ ዛላ ማዲንታ ዳምቤ ሌሊኬ።

¹¹ ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ሃሢ ማዲንታ * ኮዢ ባኮኮ ቄኤሶ ቢያፓ ዑሢ ማዒ ሙኬኔ፤ ዓፒሎና ማዢንቴ፥ ዒዚ ጌሌ ማኣራ ዴኤፒ ሃሢ ፓጩ ባኣዚ" ባኣያኬ፤ ዬና ማኣራ ዓሲ ማዢባኣያ ሃሢ ጊንሣ ሓያ ዓጮ" ባኣዚ"ና ማዢንቲባኣያኬ። ¹² ዒዚ ዑሣ ዓኣዴ ያኦሲም ዴማዴ ጋሬሎ ላሚ ማዲሱዋ ጎይሢ ፔ ሱጉያ ዔኪ ጌሊ ኩንሢያፓዓቲም ዋኣሮና ዚኖ ጌማቶ ሱጉያ ዔኪ ጌሊባኣሴ፤ ዬያይዲ ናንጊና ዳቂንታ ኑም ዒ ጴዲሼኔ። ¹³ ዋኣሮና ጌማቶ ዚኖ ሱጉያ ሃሢ ቢዲንሢ ማሂ ሚቾ ባኣቶ ማራ"ሢ ቢዲንያ ዳቢንቲ ዒኢቲ ዓሶ ዑያይዳ ፑጪፃ ዔያታ ዓሽኮና ማዲ ዳቢንቲ ዒኢቲያይዳፓ ጌኤሺ" ያኦሲም ዔያቶ ዴማሳያ ማዔቲ፥ ¹⁴ ናንጊና ናንጋ ዓያኖ ዛሎ"ና ፔና ዴንኪሳ ባኣዚ" ባኣ፥ ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ" ማሂ ፔና ዒንጌ፥ ኪሪሰቶሴኮ ሱጉያ ባይቁዋ ያኣዛሢም ኑ ማዲንዳጉዲ ኦኡኮ ዒኖ ዬያ ሃይቁያ ማዔ ማድ"ይዳፓ ዑሣ ዓኣዴ ዋዚ ጌኤሻ"ንዳይ!

¹⁵ ዔኤሊ"ንቴዞንሢ ያኦሲ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ"ና ዒንጌ ናንጊና ናንጎ ቤዞ ዴንቃንዳጉዲ ኪሪሰቶሴ ያኦሲና ዓሲናኮ ባኣካ" ባኮ

9:4 ከሲ. ማፃ 30፥1-6፤ 25፥10-16፤ 16፥33፤ ፓይ. ማፃ 17፥8-10፤ ከሲ. ማፃ 25፥16፤ ላሚ. ዋማ 10፥3-5። **9:5** ከሲ. ማፃ 25፥18-22። **9:6** ፓይ. ማፃ

18፥2-6። **9:7** ሊዊ. ዓኬ 16፥2-34። * **9:11** ሃሢ ማዲንታ፡- ጋዓዞ ፔቱ" ፔቱ" ማፃኣፓ «ሃጊ ሙካንዳሢኮ» ጋዔ። **9:13** ሊዊ. ዓኬ 16፥15-16፤ ፓይ. ማፃ 19፥9፤

9፥17-19።

ጫክቁሞ ገኢጊሼሢ ማዕኔ፤ ዬይ ያዲ ማዕሢ' ዓሳ ቤርታኣ ጫክቁሞ ዋጎ ጎይፆ ናንጌ ዋዶ"ና ማዴ ጎሞይዳፓ ዳቂሻኒ ዔያቶ ዛሎ" ዒዚ ሃይቄሢርኩ።

16 ዔልቃሚ" ዔልቃሚንቲቲ ዔልቃሚ ዓሢ ሃይቄያ ማዒፃ ዔርታኒ ኮይሳኔ፤ 17 ዓይጎር ጌዔቲ ዔልቃሚ" ዔልቃሚ" ማዓሢ' ዔልቃሚ ዓሢ ሃይቄቶኩ፤ ዔልቃሚ ዓሢ ሸምፔና ዓኣቲ ዬና ዔልቃሚ" ጉሪ ማዓኔ። 18 ዬያ ጎይፆ ቤርታኣ ጫክቁሚታፆ ሱጉሢ ሳኣያ ጎኔ ጫክቁሞ ማዑዋያኩ። 19 ሙሴ ያኦሲ ዒንጌ ዓይሢፆ ቢያ ቤርታ ዴሮ"ሞ ኬኤዘሰካፓ ጌማቶ ዚዮና ዋኣር ሱጉያናይዳ ዋኣሢ ዋሃ፥ ዋጎ ማፃኣፖና ዴሮ" ዑያናይዳ ቢያ ሂሶጴ ዒላዠና ዘቄ ማራቶኮ ጋፓናና ዔኪ ዔኪ ፑጩኔ። 20 ዒዚ ፑጩሢያ፡- «ያኦሲ ዒንሢ ካፓንዳጉዲ፥ ዒንሢ ዓይሢ ጫክቁሞ ሱጉፆ ሃያኩ» ጌይኩ። 21 ዬና ጎይፆ ዓፒሎና ማዠንቲ ማኣርንታ ጋራ ማዶ" ሜሆ" ቢያሢዳ ሱጉፆ ዒ ፑጩኔ። 22 ጎኔ፡ ሙሴ ዋጎና ዳካ" ባኣዚ"ዳፓ ዓታዛ ቢያ ባካ ሱጉሢና ጌኤሽካኔ፤ ሱጉሢ ላኣሊንቲባኣንቲ፥ ጎሜ ዓቶም ጌይንቲዋያኩ።

ከሪሰቶሴኮ ዒንጎ ባኣዚ" ማዒ ዒንጊንቲፃ ጎሜ ጌኤሻ"ያ ማዒፆ

23 ጫሪንጫ ማዲንታ ባኮኮ ኮኣኪንሢ ማዕ ባካ ቢያ ዬያ ዋጎና ያዴይዳ ጌኤሽካያ ማዕኔ፤ ጫሪንጫ ባካ ጋዓንቲ ዬያፓ ዑሣ ዓኣዴ፥ ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ"ና ጌኤሽካኒ ኮይሳኔ። 24 ከሪሰቶሴ ጎኔ ማዕ፥ ያኦሲም ዴማዴያ ማዕ ጋራሎኮ ኮኣኪንሢ ማዕያ ሃሣ ዓሲ ማዠ ጋራሎ ጌሊባኣሴ፤ ጋዓንቲ ዒዚ ሃሢ ኑ ጋይቲ ያኦሲ ቤርቶይዳ ዔቃኒ ጎኔና ዑሣ ዓኣዴ ያኣዛሢም ዴማዴያ ማዕ፥ ጫሪንጫ ዓኣዴኔ። 25 ዓይሁዶ ዓሶኮ ቄኤሶ ሱኡጋሢ ፔ ሱጉሢ ማዒባኣ ሱጉሢ ዔኪ ለዓ ለዓ ዑሣ ዓኣዴ ያኦሲም ዴማዴ ቤዘ ጌላያኩ፤ ከሪሰቶሴ ጋዓንቲ ፔና ሚርጌ ዋዴ ሺርሺ ሺርሺ ዒንጎ ባኣዚ" ማሂ ዒንጋኒ ዒኣካ ጌሊባኣሴ። 26 ያዲ ማዕያታቲ ዓጫ" ማዠንቲማፓ ዓርቃፆ ሜቶ ዔኪ ዔኪ ናንጋንዳያ ዒዛም ኮይሳንዳያታንቲኩ፤ ሃሢ ጋዓንቲ ዋዶ"ኮ ጋፒንያይዳ ጎሜ ጌኤሻ"ኒ፥ ፔና ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ" ማሂ ዒንጋኒ ለሚንቲዋ ጎይሢ ፔቲ"ና ሙኪ ጴዴ። 27 ዓሲ ፔቲ"ና ሓይቄ፥ ዬካፓ ጋፒንሢ ዋጌም ሺኣካንዳጉዲ ጌይንቲያኩ። 28 ዬያጉዲ ከሪሰቶሴ ሚርጌ ዓሶኮ ጎሞ ጌኤሻ"ኒ ፔቲ"ና ሓይቄ፤ ለሚ ዓሲኮ ጎሞ ፔ ዑፃ ማሃኒቲዋንቲ ጉሙርቂ ዒዛ ካፓዘንሢ ሃይቢፓ ዓውሳኒ ለሚሢ ዒዚ ሙካንዳኔ።

9:20 ኬሲ. ማፃ 24፥6-8።

9:21 ለዊ. ዓከ 8፥15።

9:22 ለዊ. ዓከ

17፥11። 9:28 ዒሲ. 53፥12።

10

1 ሙሴኮ ዓሶ ወይሆ ወጋ" ሃጊ ሙካንዳ ኮዡ ባኮኮ ኮኦኪንሢ ማዓንዳኢጋዓቲም ጎኔ ዬያ ኮዡ ባኮቱዋሴ፤ ዬያሮ ሌዓ ሌዓ ቢያ ወዴ ጾኦሲም ዒንጊንታ ባካ ዒንጋ ዓሶ ጌኤሺ"፤ ፒዚሳኒ ዳንዳዑዋሴ።
 2 ዬይ ወጋ" ወንዴ ጌኤሺ"፤ ፒዚሳኒ ዳንዳዓያ ማዔቲ ዔያታ ጾኦሲም ዒንጎ ባኮ ሐሼ"ያ ናንዳንቲኬ፤ ወይቲ ጌዔቲ ካኦዡሮ ጌላ ዓሳ ላሚሱዋ ጎይሢ ጎማጋ ጌኤሺኬያ ማዓንዳሢሮ ዔያቶ ዒኖይዳ ጎሜ ዔያቶኮ ባኦያ ማዔሢ ዔያቶም ዔርታንዳኔ። 3 ዬይ ጾኦሲም ዒንጎ ባካ ጋዓንቲ ሌዖይዳ ሌዖይዳ ዔያቶኮ ጎሞ ጳቂሣያኬ።
 4 ወይቲ ጌዔቲ ጌማቶ ዚኖና ዋኦሮናኮ ሱጉፃ ጎሜ ጌኤሻ"ኒ ዳንዳዑዋኦሢሮ።

5 ዬያሮ ኪሪሰቶሴ ዓጮ" ሙኬ ወደ"ና፡-
 «ኔኤኒ ኔኤም ዒንጎ ባኦዚ" ኮይባኦሴ፤
 ጋዓንቲ ኔ ታኦም ዓሲ ዑሢ ዒንጌኔ።

6 ኔኤም ሚቺ ዒንጎ ባኮና
 ጎሜ ጌኤሻ"ኒ ዒንጎ ባኮናኦ ኔ ወዛዲባኦሴ፤

7 ዬማ"ና ታ፡-
 «ታ ጾኦዛሢ! ማፃኦፖይዳ ታ ዛሎ" ፃኦፒንቲሢጉዲ
 ኔ ማሊያ ኩንሣኒ ሃይሾ ታ ሙኬኔ» ጌዔኔ።

8 ወጋ" ዬይ ማዲንታንዳጉዲ ዓይሣቲያ ዒዚ ጋዓንቲ ቤርታ፡-
 «ጾኦሲም ዒንጎ ደማ ደማ ባኮንታ ሚቺ ዒንጎ ባኮ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ጎሞ ዛሎ" ዒንጎ ባኮዋ ኔ ኮይባኦሴ፤ ዬያና ሃሣ ኔ ወዛዲባኦሴ»
 ጌዔኔ። 9 ዬካጋ ሃሣ፡- «ሐይሾ፡ ኔ ማሊያ ኩንሣኒ ታ ሙኬኔ» ጌዔኔ፤ ዬያይዲ ለምዓሶ፤ ጾኦሲም ዒንጎ ጎይያ ቤዛ ጌልዛኒ ቤርታ ጾኦሲም ዒንጎ ጎይያ ላኦሜኔ። 10 ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ፔ ዑያ ላሚ ዒንጊንቲዋ ጎይሢ ፔቲ"ና ጾኦሲም ዒንጎ ባኦዚ" ማሂ ሺኢሽሢሮ ኦኡኒ ጾኦሲም ደማዴያ ማዔኔ፤ ዬኖ ጾኦሲ ዒ ማዳንዳጉዲ ኮዔ ማሊያኬ።

11 ፔቲ" ፔቲ" ዓይሁዶ ዓሶኮ ቄኤሳ ጎሜ ጌኤሻ"ኒ ዳንዳዑዋ ዬንሢ ዒንጊያንሢ ቢያ ኬሊ" ዒንጊ ዒንጊ ዓቱዋያ ማዳኔ።

12 ኪሪሰቶሴ ጋዓንቲ ናንጊና ዒንጊንቲያ ማዓ፤ ዒንጊያ ፔቲ"ና ዒንጊሰካጋ ጾኦሲ፤ ዓዳሢኮ ሚዛቆ ዛላ" ቦንቺንቲ ደዔኔ።

13 ዬማጋ ዓርቃያ ዴንዲ ዒዛኮ ሞርኮ ጾኦሲ ዒዛ ባሺሳንዳያ ሄላ"ንዳኦና ዒኢካ ዴዒ ዒ ካፓኔ፤ 14 ዓይጎሮ ጌዔቲ ጾኦሲም ደማዴዛንሢ ፔቲ"ና ጾኦሲም ዒንጎ ዒንጊያ ዛሎ"ና ናንጊና ዔያቶ ዒ ጌኤሺ"፤ ፒዚሰሢሮ።

15 ዓያኖ ጌኤዝ ዬያ ባኮ ዛሎ" ኑም ማርካዳያ ቤርታዲ፡-

16 «ዬካፓ ታ ዔያቶና ዎላ" ጫኦቃንዳ ጫኦቁማ ያዲኬ፤

ታኣኮ ዎጎ ዒና" ታ ዔያቶኮ ጌሣንዳኔ፤

ማሊያይዳኣ ታ ዔያቶኮ ፃኣፓንዳኔ።»

17 ሃሣ፡-

«ዔያቶኮ ጎሞንታ ፑርቶ ማድ"ንታ ሓካፓ ሴካ ታ ጳቂሣዓኬ»
ጎዳ ጋዓኔ፤ ጌዔኔ።

18 ዬያሮ ጎሜ ጌኤሽኬሢኮ ጊንፃ ጎሜ ጌኤሻ"ኒ ያኦሲም ዒንጊንታ
ዒንጊሢ ዓታንዳኔ።

ያኦሲ ባንሢ ኑ ሙካንዳያ ኮይሳያ ማዒያ

19 ዓካሪ ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዬሱሴ ሱጉያ ዛሎ"ና ያኦሲም
ዑሣ ዓኣጴ ዱማዴ ጋሬሎ ጌልዛንዳ ጉሙርሳ ባኣዚ" ኑ ዴንቄኔ፤

20 ኑኡኒ ጌላንዳሢ" ጎኦቦ ዓፒሎይዴና ጌይፃ፡ ዒዛኮ ዑያ ጊዴና
ዒ ኑም ቡሌ"፡ ዓኪ ሃሣ ናንጊና ናንጋያ ማዔ ጎይያናኬ። 21 ያኦሲ
ማኣር፡ ጫሪንጮሲዳ ቢታንቶ ዓኣ ጴኤፒ ቄኤሴ ኑኡኮ ዓኣኔ፤

22 ዬያሮ ኑኡኮ ፑርቶ ዒና" ጌኤሽካንዳጉዲ ዒና" ፑጪንቲ፡ ዑያዎ
ኑኡኮ ጌኤሽ ዋኣሢና ማሰቲ፡ ፒዜ ዒናና ሃሣ ጎኔ ጉሙርቁሢና
ያኦሲ ባንሢ ኑ ሙኮም። 23 ኑም ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ" ቃኣሎ" ዒንጌ
ያኣዛሢ" ጉሙርቁንታያ ማዔሢሮ ሃሢ ኑ ጉሙርቁ ማርካዳ፡ ሃጊ
ማዓንዳ ዎዞ" ዶዲሺ ኑ ዓርቆም። 24 ናሹሞና ኮሺ ማዶ ማዲሢና
ጴጪ ኑ ናንጋንዳጉዲ ፔቴ"ይ ባጋሢ ጴቻያ ማያንጎ። 25 ቢያ ዎዴ
ዎላ" ኑ ካኣሚ ካኣሚ ዎሊ ኑ ዶዲሾም፤ ጋዓንቴ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ
ማዳ ጎይያ ኑኡኮ ዎላ" ቡኪንታ ቡኪንቶ ኑ ሃሺ"ባኣያታቴ ቃራኬ፤
ጎዳኮ ሙኮ ኬላ" ዑኬሢ ዒንሢ ዛጋያታሢሮ ዬያ ባኮ ዑሣ ዓኣጴ
ማዲሞቴ።

26 ጎኔ ማዔ ባኮ ኑ ዔሬሢኮ ጊንፃ ዔሬያ ኑ ጎሜ ማዴቴ ሃካፓ
ሴካ ጎሜ ዛላ ያኦሲም ዒንጊንታንዳ ባኣዚ" ዓይጌያ ኑም ባኣሴ።

27 ጋዓንቴ ኑና ካፔሢ ሃጊ ሙካንዳ፡ ዒጊቻ ያኦሲኮ ዎጊያና ዒዛ
ዒያ ሞርኮ ዒ ሚቻንዳ ዒጊቻ ጴኤፖ ታሞናኬ። 28 ሙሴ ዎጎ
ዳቤ ዓሲዳ ላምያ ሓንጎ ሃይሦ ዓሲ ማርካዴቴ ሃሺ"ሢ ባኣያ ዬያ
ዓሢ ዎዎዶኔ። 29 ዬይ ያዲ ማዓያ ማዔቴ ያኦሲ ናዓሢ ቦሄሢ፤
ሃሣ ያኦሲም ዱማዴ ጫኦቁም ሱጉያ ፓሁዋ ባኣዚ" ማሢ ዛጌሢ፤
ጊንሣ ሃሣ ኮሹሞና ዒንጊንቴ ዓያኖ ጫሽኬሢ ዎማዲ ፑርታ ዎጌ

ሄላ"ንዳያ ዒንሢም ማላይ? 30 ወይቲ ጌዔቴ፡- «ኮሜ ዔካሢ ታናኬ፤ ኮሞ ታ ማሃንዳኔ» ጌዔሢ ያና ማዔቴያ ኑ ዔራኔ፤ ዬያጉዲ ሃሣ፡- «ፆኦሲ ፔ ዴሮ"ይዳ ዋጋንዳኔ» ጋዓኔ። 31 ናንጊና ናንጋ ፆኦዛሢና ዋጊንቲሢ ሚርጌ ዒጊቻያኬ።

32 ፖዓ ዒንሢም ፖዔሢኮ ጊንፃ ሚርጌ ሜቶ ዒንሢ ዔከ፤ ዳንዳዒ ዓኣሢ፤ ዬንሢ ቤርታኦ ዋዶ"ንሢ ማሊ ጳቂሠታ። 33 ፔቴ" ፔቴ" ዋዴና ዓሲ ቤርቲዳ ዒንሢ ጫሽከንቴኔ፤ ሚርጌ ሜቶ ዋዒንሢ ዛጌኔ፤ ሃሣ ዬያጉዴ ሜታሢ ሄላ" ዓሶና ዋላ" ፔቴ" ማዒ ዔያቶ ሜታሢ ዒንሢያ ዔከኔ። 34 ዒንሢ ሳሺ ኮሺ፤ ሃሣ ቢያ ዋዴ ናንጋ ቆሎ ጫሪንጮይዳ ዓኣሢ ዔሪሢሮ ቱኡቴ ዓሶ ሚጨንቲ ዒንሢ ማኣዴ"ኔ፤ ቆላ" ዒንሢኮ ቡሪንቲ ዔውቴ ዋዶ"ና ዋዛና ዒንሢ ዬያ ጊቢ" ዳንዳዔኔ። 35 ዓካሪ ዬያ ዒንሢ ማዴሢ ዛሎ" ዒንጎንዶ ዴኤፖ ባኮ ዴንቃኒ ጉሙርቂ ዒንሢ ጫርቃ ጫርሹሞ ሃሺ"ፖቴ። 36 ፆኦሲኮ ማሊያ ከንሢ፤ ፆኦሲ ዒንሢም «ዒንጋንዳኔ» ጌዒ ጫኣቂ ባኮ ዴንቃኒ ደዳንዳያ ዒንሢም ኮይሳኔ። 37 ዓይጎሮ ጌዔቴ፡- «ሙካኒ ኮይሳሢ ዳካ" ዋዴኮ ጊንፃ ሙካንዳኔ፤

ኔጊንዳዋሴ፤

38 ዒሎ" ዓሲ ጋዓንቴ ጉሙርቂሢና ሹምፖ ዴንቃንዳኔ፤

ጊንሢም ሎኦሹቴ ጋዓንቴ

ዬይ፤ ታና ዋዛሳያቴዋሴ»

ጌይንቲ ፃኣፒንቴኔ። 39 ጋዓንቴ ኦኡኒ ጉሙርቂ ዳቃ ዓሶ ዛላ" ማዔያኬ፤ ጊንሢም ሎኦሹ ባይቃ ዓሶ ዛላ" ማዔያቴዋሴ።

11

ጉሙርቂሢ

1 ጉሙርቂሢ ጌይሢ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሢ ኑ ካፓ ባኮ ኑ ዴንቃንዳያታሢ ዔሪሢ፤ ሃሣ ኑ ዛጊባኣ ባኮ ዓኣያ ማሢ ዛጊሢኬ።

2 ቤርታኦ ዓሶም ማርካዲንቲሢ' ዔያታ ጉሙርቂሢሮከ።

3 ሳዖንታ ጫሪንጮንታ ጊዳ" ዓኣ ባካ ቢያ ፆኦሲ «ማዖንጎ» ጌዔሢና ማዢንቴያ ማዔሢ ኑ ዔራሢ ጉሙርቂሢናኬ፤ ዬያሮ ኦም ሃሢ ጴዳ ባካ ቢያ ጴዳዋ ባኣዚ"ዳፓ ማዢንቲሢ ዬያና ኑ ዔራኔ።

4 ዓኣቤኤሌ፡ ቃኣዔኤሌ ፆኦሲም ዒንጌ ዒንጊያይዳፓ ባሻያ ፆኦሲም ዒንጌሢ ጉሙርቂሢናኬ፤ ፆኦሲ ዓኣቤኤሌ ዒንጌ ዒንጊያ ዋዛና ዔከ ዋዶ"ና ዓኣቤኤሌ ጉሙርቂያና ዒሎ" ማዔሢ

ማርካዲንቲኔ፤ ዓኣቤኤሌ ሓይቂያ ማዕቲያ ሃኖ" ሄላ"ንዳኣና
ዒዛኮ ጉሙርቂያ ዛሎ"ና ዒ ኬኤዚ ኬኤዚ ዓኣኔ።

5 ሄኖኬ ሃይቢ ሃይቂዋጉዲ ሌካ ጫሪንጮ ዔውቲሢ ዒ
ጉሙርቂሢ፤ ያኦሲ ዒዛ ዔኬሢረ ዒ ጴዲባኣሴ፤ ዒ
ዔውታንዳሢኮ ቤርታ ያኦሲ ዒ ዋዛሴያ ማዕሢ ማርካዲንቲኔ።

6 ጉሙርቂሢ ባኣንቲ ያኦሲ ዋዛሳኒ ዳንዳዒንቲዋሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ
ያኦሲ ባንሢ ሙካሢ ያኦሲ ዓኣያ ማዕሢና ዒዛ ዒናፓ ኮዓዘንሢም
ዒ ዒንጋንዳ ባኣዚ" ዓኣሢ ጉሙርቃንዳያ ኮይሳሢረኬ።

7 ሃጊ ጴዲባኣ ባኮሮ ያኦሲ ላቲ" ዒዛም ኬኤዜ ዋደ"ና ኖሄ
ያኦሲ ዒጊጨሢና ማኣሮ ዓሶ ዳቂሻኒ ዋኣያ ካኣሚሎ ኮሼ"ሢ
ጉሙርቂሢ፤ ዬያ ጉሙርቂያና ዓጮ" ዓሶ ቢያ ዳቢንቲያ ማሂ
ዒዚ ሃሼ"ኔ፤ ጉሙርቂያና ጴዳ ፂሉ"ሞዋ ዒ ዴንቄ።

8 ዓብራሃሜ ፔ ዓጪ ማሂ ዔካንዳ ቤዘ ዓኣዳንዳጉዲ ያኦሲ
ዒዛ ዔኤሌ" ዋደ"ና ዓንኮ ዓኣዳቲያ ዔሪባኣያታያ «ዔኤዔ» ጌዒ
ዓይሢንቲ ዓኣዳሢ ጉሙርቂሢ። 9 ሓሣ ዒዛጉዲ ሃጊ ማዓንዳ
ዋዘ" ዴንቃንዳ፤ ዩሳኣቄና ያይቆኦቤና ዋላ" ሃጋኣ ዋዛ ማሂ ዒንጎና
ዓጮ"ሎይዳ ሙኬ ዓሲ ማዒ፤ ዓፒላና ማኸንቲ ማኣሮይዳ ዒ
ናንጌሢ ጉሙርቂሢ። 10 ዓይጎሮ ጌዔቲ ዶዲ ቦኦኮሎና
ማኸንቲ፤ ያኦሲ ማኸን ዓርቂ ማኸ ካታሞ ዒ ካፓያታሢረኬ።

11 ዓብራሃሜ ዋዚ ጋርቼያ ማዕቲያ ሃሣ ሳኣራ ዘኦኮ ማዕቲያ
ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ዒንጌሢ ጉሙርቂንታያ ማሂ ዒ ዛጌሢረ
ጉሙርቂሢና ናይ ዓዶ ማዔ። 12 ዬያሮ ዬያ ሃይቂያጉዲ ማዔ፤
ዓብራሃሜይዳፓ ጫሪንጮ ዦኦጋሢጉዲ ሚርጌያ ሃሣ ባዘ" ዓጫ
ዓኣ ፓይዲንቲዋ ማኣሻሎጉዴ ዲቢ ዜርሢ ዒዛይዳፓ ኬሰኬ።

13 ዬያታ ቢያ ሓይቂሢ ጉሙርቃ ጎይሣ ዓኣዎኬ፤ ያኦሲ ዔያቶም
ዒንጋኒ ጫኣቂ ጫኣቂሞ ባኮዋ ዔያታ ዴንቂባኣሴ፤ ጋዓንቲ ሃኬና
ዛጊ፤ ዓዳ" ዴንቄያ ማሂ ዔያታ ዋዛዴ፤ ሳዎይዳ ሾኦቹ ሃሣ
ሙኬ ዓሲ ማዔያታሢያ ዔያታ ዔሪ ማርካዴ። 14 ያዲ ጌዒ
ማላ ዓሳ ዔያቶም ማዓ ዓጪ ዓኣያ ማዔም ዔያታ ካፓያታሢ
ዔርታ። 15 ዬኖ፤ ዔያታ ዋንዴ ሃሺ" ኬሰኬ ዓጮሎ ሄኤዶ ጳቂሢ
ማላያታቲ ዒዛ ባንሢ ማዒ ዴንዳንዳያታዎኬ። 16 ሃሢ ጋዓንቲ ባሼ
ማዔያ፤ ሃሣ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ዓጮ" ዔያታ ጳቂሢ ማላኔ፤ ዬያፓ

11:4 ማኸ. ማፃ 4፥3-10። 11:5 ማኸ. ማፃ 5፥21-24። 11:7 ማኸ.
ማፃ 6፥13-22። 11:8 ማኸ. ማፃ 12፥1-5። 11:9 ማኸ. ማፃ 35፥27።
11:11 ማኸ. ማፃ 18፥11-14፤ 21፥2። 11:12 ማኸ. ማፃ 15፥5፤ 22፥17፤
32፥12። 11:13 ማኸ. ማፃ 23፥4፤ 1ካኣቶ". ማ 29፥15፤ ዓይኑ. 39፥12።

ዔቄያና ያኦሲ ዔያቶም ካታማ ጊኢጊሼሢረ «ኮ ያኦዛሢ» ጌሩ ዔያታ ዔኤሌ"ቴ ዒዛ ቦርሳያቱዋሴ።

17 ዓብራሃማ፡ ዋይታቲያ ዛጋኒ ያኦሲ ማዴ ዋደ"ና ዒዚ ዪሳአቄ ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ" ማሂ ዒንጌሢ ጉሙርቁሢናኬ፤ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ዴንቄ፡ ዓብራሃማ ፔኤኮ ፔቲ" ናዓሢ ጎኔ ሹካኒ ዒማ"ና ጊኢጌኔ። 18 ዩይናዓሢ «ኔ ዜርፃ ዪሳአቄ ሱንያና ዔኤሌ"ንታንዳኔ» ያኦሲ ዒዛም ጌዔሢኬ። 19 ያኦሲ ሃይቄ ዓሶ ሃይቢዳፓ ዔቁሳኒ ዳንዳዓሢ ዓብራሃማ ጉሙርቁሢረ ዒማ"ና ዪሳአቄ ሃይቢዳፓ ዔቄያ ማሂ ዒ ዛጌኔ።

20 ዪሳአቄ ሃጊ ማዓንዳ ባኮ ማሊ ያይቆኦቤና ዔኤሳዋና ዓንጃሢ ጉሙርቁሢናኬ።

21 ያይቆኦቤ ሓይቃኒ ዑካዖ ዮሴፔ ናኣቶ"፤ ፔቲ" ፔቲ"ሢ ማንጃሢ ሃሣ ዒ ኮኦላ"ዲ ሃንታ ኮኦሎ"ና ዔቄ ያኦሲም ዚጌሢያ ጉሙርቁሢናኬ።

22 ዮሴፔ ሃሣ ሓይቃኒ ዑካዖ ዒሰራዔኤሌ ዓለም ዔያታ ጊብፄ ዓጮ"ይዳፓ ኬስካንዳያ ማዒያ ኬኤዜሢ ሃሣ ዒዛኮ ሜጌያ ዔያታ ዋደ"ንዳቲያ ዓይሣሢ ጉሙርቁሢናኬ።

23 ሙሴ ሾዔ ዓሳ፡ ዒ ሾይንቴ ዋደ"ና ሚዛጲ ናይ ማዔሢ ዛጋዖ፡ ካኣቲ ዓይሣ ዓይሢያ ዒጊጨዋዖ ሃይሠ ዓጊኒ ዒዛ ዓኣቼሢ ጉሙርቁሢናኬ።

24 ሙሴ ዒማ"ና ዲጨሢካኮ ጊንፃ፡- «ጊብፄ ዓጮ" ካኣቲኮ ናዋ ናኣዚ"» ጌይንቴ ዔኤሌ"ንቲያ ዒፃሢ ጉሙርቁሢናኬ። 25 ዒዚ ዳካ" ዋደር ጎሜ ማዲ ማዲ ዴንቆ ዋዘ"ይዳፓ ባሽ ያኦሲ ዴር"ና ዋላ" ሜቶ ዔካኒ ኮዔኔ። 26 ሓጊ ዒዛም ዒንጊንታንዳ ባኮ ዒ ዔሬሢረ ጊብፄ ዓጮ" ቆሎ"ይዳፓ ባሽ ሜሲሔ ዛሎ"ሮ ቦሂንቲፃ ባሽ ቆሎ ማዔሢ ዒ ዛጌኔ።

27 ዒዚ ሃሣ ካኣቲኮ ጎሪ"ንቶ ዒጊጨዋዖ ጊብፄ ዓጮ"ይዳፓ ኬስኬሢ ጉሙርቁሢናኬ፤ ጴዲዋ ያኦዛሢ ዴንቄያ ማሂ፡ ዒ ፔ ማሊያና ዶዴኔ። 28 ቶይዶ ናኣቶ" ዋዳንዳጉዲ ዒማ"ና ዓይሢንቴ ከኢታንቻሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ቶይዶ ናኣቶ" ዋዲዋጉዲ ዑሣ ዓኣዲያ ዋጎና ካሮ" ዑፃ ሱጉያ ፑጨያ ዋጎዋ ዒ ኩንሣሢ ጉሙርቁሢናኬ።

11:17 ማዢ. ማፃ 22፡1-14። 11:18 ማዢ. ማፃ 21፡12። 11:20 ማዢ. ማፃ 27፡27-29፤ 27፡39-40። 11:21 ማዢ. ማፃ 47፡31—48፡20። 11:22 ማዢ. ማፃ 50፡24-25፤ ኬሲ. ማፃ 13፡19። 11:23 ኬሲ. ማፃ 2፡2፤ 1፡22። 11:24 ኬሲ. ማፃ 2፡10-12። 11:27 ኬሲ. ማፃ 2፡15። 11:28 ኬሲ. ማፃ 12፡21-30።

29 ዒስራዔኤል ናኣታ" ፃኣዲ ሳዓይዳ ሃንቶጉዲ ሃንቲ ዘቂ ባዘ"ና ፒንቄሢ ጉሙርቂሢናኬ፤ ገብፂ ዓሳ ጋዓንቴ ዔያቶጉዲ ፒንቃኒ ማሌ ዋዶ"ና ቢያሢ ዋኣዖና ሙይንቴ።

30 ዒስራዔኤል ዓሳ ዒያርኮ ካታሞኮ ሹጮና ኬልቂ ዲርቆና ዲር ዙሎ" ላንካይ ኬሊ" ሺሬሢኮ ገንፃ ዬያ ዲር ዔያታ ዶይሴሢ ጉሙርቂሢናኬ። 31 ዘኣዛ ኮኣማ፥ ሬዓባ ጎዖዛ፥ ዒስራዔኤል ዶዳፓ ሙር" ሙኬ ዓሶ ሸኦቹንሢ ዔኪዖና ያኦሲም ዓይሢንቱዋ ዓሶና ዋላ" ሓይቁዋዖ ዓቴ"ሢ ጉሙርቂሢናኬ።

32 ዓካሪ ዬካፓ ዑሣ ታ ዋዚ ጎዖንዶይ! ጌዲዮኔ፥ ባርቄ፥ ሶምሶማ፥ ዮፕታኣሄ፥ ዳውቴ፥ ሳሙዔኤሌንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶንታ ዛሎ" ታ ኬኤዚ ጋፒሳኒ ዳንዳዑዋሴ። 33 ዔያታ ጉሙርቂሢና ካኣቶ" ያልዚና ባሼኔ፥ ፒዜ ዋጊሢና ዓሶ ዋይሣኔ፥ ያኦሲ ዔያቶም ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ" ባኮዋ ዴንቄኔ፥ ዘሶኮዋ ዴንሳ ዓይሢ፤ 34 ታሚ ዋልቂያ ባሼኔ፥ ጨንቾ ዓፓርና ሓይቂዶይዳፓ ቶሌ"ኔ፥ ላቢ"ፃፓ ዶዴኔ፥ ያልዚና ዔርቱያ ማዔኔ፥ ዔያቶ ያላኒ ሙኬ ሞርኮኮ ፖኦሊሶ ዳውሴኔ፤ 35 ላኣላ ፔኤኮ ሓይቂ ዒጊና ሓይባፓ ዔቂም ዴንቄኔ። ማሌ" ዓሳ ሃይቢፓ ዔቂ ባሼ ናንጊ ዴንቃንዳኔ ጌዒ ዴማ ዴማ ሜቶ ዔኬኔ፤ ዬያይዳፓ ቶሊ" ሜታ ባኣያ ናንጋኒያ ኮይባኣሴ። 36 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዓሲኮ ዓማሊ" ማዒ ዘራፓና ጳርቂንቴ፤ ሃንሳዋታ ሃሣ ዓንጊ ዴፃና ቱኡቲ ቱኡሲ ማኣሪ ጌሌኔ፤ 37 ሹቹናኣ ዴይንቴ፥ ማጋዜ ጌይንታ ዓንሳና ሄኮ ጳሊ"ንቴ፥ ጨንቾ ዓፓርና ጨርጊንቲ ሃይቄ፥ ማራይና ዋኣሪናኮ ዒልዒ ማይንቲ ሜታዲ ሃንቴ፥ ማንቆ ሃሣ ቤሲባኣ ዓሲያ ማዒ ሃንቴ፤ 38 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ፥ ዴኮ"ይዳ ሃሣ ዴኔ ዔቴንታ ዛሬንታይዳ ዋርቂ ዋርቂ ሃንቴ፤ ዬያር ዓጫ" ዔያቶም ኮይሳ ቤሲ ማዒ ጴዲባኣሴ።

39 ዬያታ ቢያ ፔ ጉሙርቂዖና ማርካዲንቴያታቴያ ዔያቶም ዒንጊንቴ ሃጊ ማዔ ዋዘ" ጋዓንቴ ዔያቶይዳ ዴንቄይ ባኣሴ። 40 ያኦሲ ኑም ዑሣ ዓኣዴ ኮሺ ማዔ ባኣዚ" ገኢጊሺሢሢ ዔያታ ኑኡና ዋላ" ማዓንዳኣፓዓቴም ዔያቶና ሌሊ ያኦሲ ማሊያ ኩማያቱዋሴ።

11:29 ኬሲ. ማፃ 14፥21-31። **11:30** ዒያ. 6፥12-21። **11:31** ዒያ. 2፥1-21፤ 6፥22-25። **11:32** ሱኡሳ. ማ 6፥11—8፥32፤ 4፥6—5፥31፤ 13፥2—16፥31፤ 11፥1—12፥7፤ 1ሳሙ. 1፥1—1ካኣቶ". ማ 2፥11። **11:33** ዳኣኔ. 6፥1-27። **11:34** ዳኣኔ. 3፥1-30። **11:35** 1ካኣቶ". ማ 17፥17-24፤ 2ዖኦሲ. ዓሃኬ 4፥25-37። **11:36** 1ዖኦሲ. ዓሃኬ 22፥26-27፤ 2ዖኦሲ. ዓሃኬ 18፥25-26፤ ዔር. 20፥2፤ 37፥15፤ 38፥6። **11:37** 2ካኣቶ". ማ 24፥21።

12

ፆኦሲ ኦኡኮ ዓደ ማዒያ

¹ ይፆጉዴ ሻኦሬ ማዔ፥ ሚርጌ ማርካ ኦኡኮ ዓኣሢሮ ኦኡኢያ ኬዲ ኦም ማዔ ባኮ ቢያ፤ ሃሣ ኦና ቱኪ" ዓርቄ ጎሞይዳፓ ዲማዲ ኦኡኮ ቤርታ ዓኣ ጳዦ ጊቢ" ዳንዳዒሢና ዶዲ ኦ ጳሽኮም። ² ኦ ጳሽካንዳሢያ፡- ኦኡኮ ጉሙርቂያኮ ካራ ማዔሢና ኩንሣያ ማዔ፥ ዬሱሴ ዛጊኬ፤ ሃጊ ዒ ዴንቃንዳ ዎዞ"ሮ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ሚያይዳ ዓኣ ዳውሲንቶ ሃይቦ" ዔኤቢ ማሂ ዛጉዎፆ ሃሣ ዒኢካ ዒ ሃይቄ ሃይቦ"ና ሜታሢና ጉቤ ዳንዳዒ ፆኦሲኮ ካኣቱሞ ፆይቶ ኬሰኪ፥ ዒ ዛኮ ሚዛቆ ዛላ" ቦንቾና ዴዔ።

³ ዓካሪ ዒንሢ ቶኦዛዲዎያ ሃሣ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛባኣ ዓሲጉዲያ ማዒፖቲ፤ ጋዓንቲ ይፆ ቢያ ጎሞ ዓሳ ዒዛ ሚያ ማዴ ባኮ ጊቢ" ዳንዳዔ፥ ዬሱሴ ዛጉዎቲ። ⁴ ዒንሢ ጎሜ ዒዒ፥ ሃይቢ ሄላ"ንዳኣና ማሹሞቦ ዓርቂባኣሴ። ⁵ ፆኦሲ ዒንሢ ፔኤኮ ናኣቶ" ማሂ፡- «ታ ናዓሢዮ! ጎዳ ጎራ" ጎሮ" ቦሂፖ፤

ዒ ኔና ሜቶና ጎራ" ዎዶ"ና ሃጋኣ ዎዛ ባኣያ ማዒፖ፤

⁶ ዓይጎሮ ጌዔቲ፡- ጎዳ ፔ ናሽካሢ ጎራ"ኔ፤

ፔ ናይ ማሂ ዛጋሢያ ዒ ፀንቃ።»

ጌዒ ዘሬ ዘሮ" ዒንሢ ዋሌ"ኔ። ⁷ ፆኦሲ ዒንሢ ፔኤኮ ናይ ማሂ ዛጋሢሮ ዒዚ ሜቶና ዒንሢ ጎራ" ዎዶ"ና ጊቢ" ዳንዳዐዎቲ፤ ዓዴ ጎሪ" ጳርቄዎ ናይ ዓኣ? ⁸ ናኣቶ" ማዔዘንሢ ዔካ ሜታሢ ዒንሢ ዔኩዎያ ማዔቲ ዓሌ" ናይ ዒንሢ ማዓንዳፓዓቲሞ ሾዖና ናይቱዋሴ። ⁹ ይይ ዓታዛ፡ ኦና ቢያሢ ጎሪ" ፀንቃ፥ ኦና ሾዔ ዓደንሢ ዓኣኔ፤ ሃዲ ማዔቲያ ኦ ዔያቶ ቦንቻ። ዓካሪ ሼሞፖና ናንጋኒ ኦኡኮ ዓያኖ ዓዳሢሞ ባሽ ዓይሢንታንዳያ ኦም ኮይሱዋዳ? ¹⁰ ኦ ዓደንሢ፡ ዔያቶም ኮሺ ማዒ ጴዴ ጎይያ ዳካ" ዎዴም ኦና ጎሪ" ፀንቃኔ፤ ፆኦሲ ጋዓንቲ ዒዛና ዎላ" ኦ ጌኤሽ ማዓንዳጉዲ፥ ኦና ማኣዳ" ባኣዚ"ሮ ሜቶና ኦና ፀንቃ። ¹¹ ጎሪ" ፀንቆ ፀንቃ ቢያ ዒማ"ና ፆዩሳያኬ፥ ዎዛሳያቱዋሴ፤ ጊንፃፓ ጋዓንቲ ጊቢ" ዳንዳዒ ዔሬ ዓሶም ኮሹሞ ኩሜ፥ ዒሉ"ሞ ናንጊ ጴዲሻኔ።

ዘርና ላቲ"ሢና

¹² ይፆሮ ዒንሢ ዓያኖ ዛሎ"ና ላቤ" ላቢፃፓ ዶዶዎቲ። ¹³ ዎቦ" ማዔሢ ዳቂ ፒዛንዳጉዲ ማዓንዳፓዓቲሞ ፔቶ ዣኣሉዋጉዲ ዒሮ" ዒንሢኮ ፒዜ ጎይሢ ዔኪ ዓኣዲዎቲ።

14 ዓሲ ቢያና ኮሺ ናንጋኒ ማሉዋቲ፤ የኦሲም ዲማዴያ ማዓኒያ ደዱዋቲ፤ ዓይጎር ጌዔቲ የኦሲም ዲማዲባኦ የኦኒያ ዒዛ ዛጋኒ ዳንዳዑዋኦሢሮኬ። 15 ዒንሢዳፓ የጌዳኦ የኦሲ ኮሹሞና ዒንጋ ዒንገፃ ፓጪ ጴዳዋጉዲ ዒንሢና ዒሩዋቲ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዓይጎ ዓሲያ ዒንሢ ባኦካ" ጫንቃ ሚሢጉዲ ማዒ ኬሰኪ ዒንሢ ሜታሱዋጉዲና ሚርጌሢ ፑርቲሱዋጉዲ ዒንሢና ዒሩዋቲ።

16 ዒንሢ ባኦካ" ፔቲ"ና ሙዖ ሙኡዚ"ሮ ጌዒ ቶይዱሞ ሻንቹ፤ ዔኤሳዋጉዲ ዳቢንታያ ሃሣ ገንሣ የኦሲ ቦንቹሱዋያ ማዔ ዓሲ ጴዳዋጉዲ ዒንሢና ዒሩዋቲ። 17 ገንፃፓ ዔኤሳዋ ዓንጃ ዔካኒ ኮዔ ዋዶ"ና ዓንጃ ዒዚ ላኦገንቲሢ ዒንሢ ዔራኔ፤ ዋዚ ዒ ዬኤኪ ዬኤኪ ዬዮ ዓንጃ ደዲ ኮዔቲያ ዳንቃኒ ዒ ዳንዳዒባኦሲ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዒ ቤርታ ዳቤ ዳቢንቶ ቡኡዖንዶ ካራ ዒዛም ጴዳዒኦሢሮኬ።

18 ዒንሢ ኩቻ ዓርቂንታኒ ዳንዳዑዋያ ሃሣ ገንሣ ታማ" ዔኤታ" ሲና ዳኮ" ሄሊ"ባኦሲ፤ ጌይፃ፡- ቃኦያሢ ቤዞ፤ ዳሞ ቤዞ፤ ዓልጋሢ ዔቂ ቤዞ፤ 19 ዛዮ ዑኡዛ ገንሣ ሃሣ ጌይንታ ባካ ዋይዚንታ ዑኡዛ ዓኦ ቤዞ ባንሢ ዒንሢ ሄሊ"ባኦሲ፤ ዬያ ባኮ ዋይዜ ዓሳ፡ «ሓይፓ ሴካ ሜሌ" ባኦዚ" ኑም ኬኤዚንቶፓ» ጌይ ሺኢቄኔ። 20 ዓይጎር ጌዔቲ፡- «ዳኮ" ቆልሞ ሄሊ"ቲታዖ

ሹቹና ዳይንቲ ሃይቆንጎ»

ጋዓ ዓይሢያ ዒያቶም ዳኤፃሢሮ ዔካኒ ዔያታ ዳንዳዒባኦሢሮኬ።

21 ዬካ ጴዳ ባካ ሚርጌ ዒጊቻያ ማዔሢሮ ሙሴታዖ

«ታ ዒጊጪ፤ ጎጋይቄኔ» ጌዔኔ።

22 ዒንሢ ጋዓንቲ ፂዮኔ ዳኮ" ባንሢ ሙኬኔ፤ ዬይያ፡- ባይቁዋ የኦዛሢ ካታሞ ማዔ፤ ጫሪንጮ ዬሩሳላሜኬ፤ ዒኢካ ዋዛና ቡኪንቲ፤ ፓይዲንቲዋ ዳቦ" ከኢታንቾ ባንሢ ዒንሢ ሙኬኔ።

23 ሃሣ ሱንፃ ዒያቶኮ ጫሪጮይዳ ፃኦፒንቲ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሺኢጲዖ ማኦሮ ዓሶኮ ቶይዶ ማዔ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ቡኪንቶ ባንሢ ገንሣ ሃሣ ቢያሢም ዋጋያ ማዔ፤ የኦዛሢና የኦሲ ዒያቶ ማዖም ጌዔ ጎይዖ ማዔ፤ ኮዦ ዓሶ ዓያኖና ባንሢ ዒንሢ ሙኬኔ፤ 24 ሃሣ የኦሲና ዓሲናኮ ባኦካ" ዓኦ ዓኮ ጫኦቁሞ ገኢጊሺ፤ ዬሱሴ ባንሢ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዓኦኬሌሌ ሱጉፃፓ ባሺ ኬኤዛ፤ ጎሜ ጌኤሻኒ ፑጪንቲ ዒዛኮ ሱጉዖ ባንሢ ዒንሢ ሙኬኔ።

12:15 ላሚ. ዋማ 29፡19። 12:16 ማዢ. ማፃ 25፡29-34። 12:17 ማዢ. ማፃ 27፡30-40። 12:19 ኬሲ. ማፃ 19፡16-22፤ 20፡18-21፤ ላሚ. ዋማ 4፡11-12፤ 5፡22-27። 12:20 ኬሲ. ማፃ 19፡12-13። 12:21 ላሚ. ዋማ 9፡19። 12:24 ማዢ. ማፃ 4፡10።

25 ዬያ ከኤዛ ባኮ ዒንሢ ዒፁዋጉዲ ዒንሢና ዔሩዋቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዬያታ ሳዓፓ ዔያቶም ከኤዛ ወደ"ና ዒዲ ዔያታ ቶሊ" ዓቲባኢያ ማዔቴ፤ ጨሪንጫፓ ኑም ከኤዛሢዳፓ ኑ ሃኬቴ ወይቲ ኑ ቶሊ"ንዳይ! 26 ዒማ"ና ዒዛኮ ዑኡዛ ሳዖ ዓጊሣ፤ ሃሢ ጋዓንቴ፡- «ሳዖ ሌለቱዋንቴ ፔቴ"ና ላሚ ጨሪንጫንታ ዋላ" ታ ዓጊሣንዳኔ» ጌዒ ጨኣቄ። 27 ዬይ «ፔቴ"ና ላሚ» ጌይንቴ ባካ ዔርዛሢ ዓጊፁዋ ባካ ዶዲ ናንጋንዳጉዲ ሃሣ ዓጊፃያ ማዔ፤ ማዢንቴ ባካ ባይቃንዳያ ማዔሢኬ።

28 ዓካሪ ኑኡኒ ዓጊፁዋ ቤዞ፤ ያኦሲ ወይሣሢዳ ጌላንዳሢር ዒዛ ኑ ጋላቶም፤ ሐሣ ዒ ዋዛዳ ጎይሢ ዒዛ ቦንቺሢና ዒጊጨሢና ዒዛ ኑ ካኦሽኮም። 29 ዓይጎር ጌዔቴ ኑ ያኣዛሢ ሚቺ ባይዛ ታሚ ማዔሢርኬ።

13

ያኦሲ ዋዛጎ ጎይሢ

1 ቢያ ወዴ ዋሊኮ ጌርሲ ሃሣ ጌርጉዲ ናሽኪንቴዋቴ፤ 2 ሾኦቺ፡ ሾኦቺንሢ ዔኪሢ ዋሊ"ፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዬያጉዲ ሾኦቺ ሾኦቺንሢ ዓሳ ዔሩዋዖ ያኦሲ ከኢታንቾ ሾኦቺንሢ ዔኬ። 3 ቱኡዞ ማኣራ ቱኡቴ ዓሶና ዋላ" ዒንሢያ ቱኡቴ ዓሲ ማዒ ዔያቶም ማሉዋቴ፤ ሃሣ ዔያቶና ዋላ" ሜታዳያ ማዒ ሜታሢዳ ዓኣ ዓሶም ማሉዋቴ።

4 ላኣሊ ዔኪ ዋላ" ናንጎ ናንጎ ቢያሢ ቦንቻያ ማዖንጎ፤ ዓኒና ማቾና ዋሊ ጉሙርቁዋያ ማዒ፤ ዋሊ ዔኪ ናንጎ ናንጎ ዒኢሶፓ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያኦሲ፡ ዘኦሰካ ኮኦማ ቸርቶ ሱኡኮና ዓኣ ዓሶንታ ዓኒ ሃሣ ማቾ ማዒባኣ ዓሶና ላሃ ዓሶዋ ቸርታና ዋጋንዳሢርኬ።

5 ሚኢሼ ፔቶ" ናሽኪሢ ሃሹ"ዋቴ፤ ዒንሢኮ ዓኣ ባኮና ዋዛዳ ናንጉዋቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያኦሲ፡-

«ማሊ ታ ኔና ከኤራዓኬ፤ ሃሻ"ዓኬ» ጌዔ።

6 ዬያር ጉሙርቁ፡-

«ጎዳ ታና ማኣዳ"ሢኬ፤ ታ ዒጊጫዓ፤

ዓሲ ታና ዓይጎ ወኦታንዳይ?» ኑ ጋዓ።

7 ቤርታ ዒንሢም ያኦሲ ቃኣሎ" ከኤዜ፤ ዓርና ማዔ ዓሶ ዋሊ"ፖቴ፤ ዔያቶኮ ናንጎና ዔያታ ማዴ ማዶ"ኮ ዓኣፖ ጳቂሢ ሃሣ ዔያታ ጉሙርቁ ጎይዖ ጉሙርቁዋቴ። 8 ዬሱሰ ከሪሰቶሴ ዚጊኖዋ

12:25 ከሲ. ማፃ 20፡22። 12:26 ሓጌ 2፡6። 12:29 ላሚ. ዋማ 4፡24።

13:2 ማዢ. ማፃ 18፡1-8፤ 19፡1-3። 13:5 ላሚ. ዋማ 31፡6፤ 8፤ ዒዲ. 1፡5።

13:6 ዓይኑ. 118፡6።

ሃኖዋ ሃጋ ናንጊና ዓኣ ጎይዖማኬ፤ ላኣሚንቱዋሴ። 9 ዱማ ዱማ ዔርቲባኣ ዔርዘ ዔርዚሢና ዲዒንቲ ዔውቲፖቲ፤ ዒና" ኦኡኮ ሙኡዚ" ዳምቤ ካፒሢናቱዋንቲ ዖኦሲ ኮሹሞና ዒንጌ ዒንጊዖና ደዴቲ ቃራኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዬያ ሙዖ ዳምቦ ካፔ ዓሶ ዬይ ዓይጎዋ ማኣዲ"ባኣሢርኬ።

10 ኦኡኮ ዖኦሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤሲ ዓኣኔ፤ ጋዓንቲ ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣርኮ ጋርይዳ ማዳ ቄኤሳ፡ ዬኖ ዖኦሲም ዒንጎ ቤዘይዳ ዓኣ ሙዖ ዔኪ ሙዓንዳጉዲ ዓይሢንቲባኣሴ። 11 ዓይሁዶ ዓሶ ቄኤሶኮ ዑዓሢ ጎሚ ጌኤሻ"፥ ቆልሞ ሱጉዖ ዔኪ ዖኦሲም ዑሣ ዓኣዴ ዱማዴ ቤዜሎ ጌላኔ፤ ቆልሞኮ ዓሽካ ጋዓንቲ ጉርዶ ዙላ" ኬሲ" ሚቺንታኔ። 12 ዬያጉዲ ዬሱሴ ዴሮ"ኮ ፔ ሱጉዖና ጎሞ ጌኤሻ"ኒ ካታሞኮ ዙላ" ሓይቦ" ሜታሢ ዔኬኔ። 13 ዬያር ኦኡኒ ጉርዳፓ ዙሎ" ኬሰኪ፥ ዒዛ ባንሢ ዴንዶም፤ ዒዛና ዋላ" ቦሂንቲ፥ ቦሂንቲዖ ኦዋ ዔካዖ ማዖም። 14 ዓይጎር ጌዔቲ ኦ ሃጊ ሙካ ካታሞ ካፓኣፓዓቲም ሓይካ ሳዓ ባይቁዎ ዶዲ ናንጋ ካታማ ኦኡኮ ባኣሴ። 15 ዓካሪ ዬሱሴ ከሪሰቶሴ ዛሎ"ና ጋላታ ዖኦሲም ዒንጎ ባኣዚ" ማሂ ቢያ ዋዴ ኦ ዒዛም ዒንጎም፤ ዬይያ ዒዛ ሱንዖ ዛሎ" ኦ ዳንጎና ኦ ማርካዳ ጋላቶኬ። 16 ሃሣ ኮሺ ባኣዚ" ማዲሢና ዒንሢኮ ዓኣ ባኮ ሜሎ" ዓሶም ጊሽኪ ዒንጊሢ ዋሊ"ፖቲ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዖኦሲ ዋዛሳ ዒንጊዖ ዬያጉዴ ዒንጊዖ ማዔርሢርኬ።

17 ዒንሢኮ ዓርኖ ማዔ ዓሶም ዓይሢንቲ፥ ዔያቶም ዋርቃያ ማዑዋቲ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዔያታ ማዳ ማዶ" ዛሎ" ሚርጌና ዔያታ ዖኦጨንታንዳያ ማዔሢር ዒንሢ ሸምፖ ዛሎ" ቢያ ዋዴ ዔያታ ዶዲ ማዳኔ፤ ዒንሢ ዔያቶም ዓይሢንታያ ማዔቲ ዔያታ ፔኤኮ ማዶ" ዋዛና ማዳንዳኔ። ያዲ ማዒባኣያታቲ ማዳ" ዔያቶኮ ዖዴሢና ማዓንዳኔ፤ ዬይ ዒንሢም ጊኢጋዓኬ።

18 ኦም ሺኢቁዋቲ፤ ቢያ ጎይሢና ኮሺ ናንጊ ናንጋኒ ኮዓ፥ ጌኤሺ ማሊሢ ኦኡኮ ዓኣሢ ኦ ዔራኔ። 19 ባሺ ዶዲ ዒንሢ ሸኢቃንዳጉዲ ታ ጋዓሢ ዑኬና ዒንሢ ኮይላ" ታ ማዒ ሙካንዳጉዲኬ።

ጋፒሢሢ ሸኢጲሢ

20 ናንጊና ናንጎ ጫኣቁሞ ሱጉዖና ማራቶኮ ዴኤፒ ሄንቃያ ማዔ ኦ ጎዳሢ ዬሱሴ ሓይባ"ፓ ዔቂሴ ኮሹሞኮ ዖኦዛሢ፤ 21 ዒዛ ማሊዖ ኩንሣያ ዒንሢ ማዓንዳጉዲ ኮሺ ባኣዚ" ማዳያ ዒንሢ ማሆንጎ፤ ሃሣ ዒዛ ዋዛሳ ባኣዚ" ዬሱሴ ከሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዒ ኦ ጊዳ" ማዶንጎ፤ ዬሱሴ ከሪሰቶሴም ናንጊና ቦንቾ ማዖንጎ፤ ዓኣሜን።

ጋፒንሢ ሓይሴ

²² ታ ዒሸንሦ! ታ ሚሸንሦ! ሃይ ታ ዒንሢሞ ፃኣፔ ከኢታ" ዳካ" ማዔሢሮ ሓያ ታኣኮ ዞሮ" ሃይሶ ጊቢ" ዳንዳዒ ዒንሢ ዔካንዳጉዲ ታ ዒንሢ ሸኢቃኔ። ²³ ኦ ዒሻሢ፥ ፃሞቴዎሴ ቴኡዞ ማኣራፓ ቡሊ"ንቴሢ ዒንሢ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዓኔ፤ ሃሢ ዑኬና ዒ ሃይካ ሙኬቶ ዒዛና ዋላ" ሙኪ ታ ዒንሢ ዛጋንዳኔ።

²⁴ ዒንሢኮ ዓርኖና ፆኦሲም ዱማጴ ዓሶናም ቢያ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፥ ጎዑዋቴ። ዒፃሊያ ዓጮ"ይዳፓ ሙኪ፥ ታኣና ዋላ" ዓኣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ «ኮሺዳ?» ዒንሢ ጋዓኔ።

²⁵ ፆኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊፃ ዒንሢ ቢያሢና ዋላ" ማዖንጎ።

ጌሌዝ ማግኒት

The Holy Bible in the Maale language of Ethiopia, using Ethiopic script

copyright © 2015 The Word for the World International and The Bible Society of Ethiopia

Language: Maale

Translation by: The Word for the World

Contributor: Bible Society of Ethiopia

Maale New Testament

by Bible Society of Ethiopia.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

bbcfb90a-3ae3-5452-983d-6c4c02375929